THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 12, 1989 Nr. 241

Landsbergio komentarai, panaikinus Konstitucijos 6-jį straipsnį

Washingtonas. — Lietuvos Komunistų partijos Aukščiausios tarybos sprendimas savo partijai panaikinti valdžios primatą yra visur plačiai aptariamas spaudoje, televizijoje ir radijuje ne tik Vakaruose, bet ir Rytuose. Visur pabrėžiama, kad Lietuva buvo pirmoji respublika, kuri panaikino šeštąjį Konstitucijos straipsnį ir tuo pačiu leido veikti ir kitoms partijoms.

„Amerikos Balsas" susisiekė su Sąjūdžio pirmininku Vytautu Landsbergiu Stockholme, kuriame jis lankėsi Švedijos Centro partijos kvietimu. Su Sąjūdžio Seimo tarybos pirmininku kalbėjosi Romas Sakadolskis. Jis buvo paklaustas apie Lietuvoje padarytą sprendimą ir atsakė, kad tai jau seniai buvo pribrendęs reikalas, ir ne vien tik Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje:

„Jis kaip koks vaisius, nunokęs jau seniai, kabėjo ant šakutės ir vieną kartą turėjo nukristi. Galima buvo galvoti, kad gal Estija ar kuri kita respublika pakeis šitą straipsnį taip pat, o gal tą padarys liaudies deputatų suvažiavimas Maskvoje, ypatingai, kad demokratinių jėgų skelbiamas toks perspėjamasis, matyt, streikas taip pat turi šį reikalavimą, primena šį reikalavimą deputatams".

Kaip žinia, Andrėjus Sacharovas ir kiti liaudies deputatai ragina pirmadienį, Liaudies deputatų suvažiavimo išvakarėse, skelbti dviejų valandų visuotinį streiką, kad parėmus reikalavimus anuliuoti šeštąjį straipsnį Sovietų Sąjungos konstitucijoje.

„Pagal jo tekstą mes net Lietuvoje esam šiek tiek ir diskutavę pusiau juokais ir interpretavę jį grynai logiškai, kad tai yra straipsnis, kuris įpareigoja komunistų partiją būti visuomenės gyvenimo avangarde, tai yra toks teigimas, plikas, niekuo nepagrįstas teigimas, kuris gali būti suprantamas kaip įpareigojimas, o jeigu Komunistų partija atsidūrė ariergarde, tai tiesiog nusižengia, lyg tai būtų jos pačios įstatų, tarkim, teiginys ar panašiai".

Pati įsirašė sau privilegiją

Vytautas Landsbergis priminė, kad Sovietų Sąjungoje Komunistų partija pati įsirašė sau privilegiją viena valdyti, tai darydama ji užgrobė valdžią, gi Lietuvoje komunistų valdžia buvo išorinės jėgos pastatyta. Konstitucijos šeštasis straipsnis, sakė Sąjūdžio seimo tarybos pirmininkas, „buvo lyg ir koks apgaulingas palaiminimas tą valdžią per amžius ir turėti".

Lietuvoje susikūrus Sąjūdžiui, imta reikalauti šeštąjį straipsnį panaikinti iš Lietuvos TSR Konstitucijos. Naujos Konstitucijos projekte atsisakyta Komunistų partijos monopolio; Landsbergis savo kalboje per Sąjūdžio seimą šių metų vasario 15 dieną sakė, kad partijos turi turėti tiek valdžios, kiek jos suteikia žmonių pasitikėjimas. Tuo sprendimu Aukščiausioji Taryba pripažino esamą daugpartinę padėtį Lietuvoje, kuri pradėjo kurtis pernai rudenį:

„Tai kas dabar yra padaryta šioje mūsų Aukščiausiosios Tarybos sesijoje yra pribrendęs sprendimas, kuris dalykus stato į savo vietą. Lietuvoje jau įsikūrusios arba atsikūrusios bent kelios politinės partijos su savo programa. surengusios suvažiavimus — tai visai neseniai Lietuvoje įvyko socialdemokratų partijos atkuriamasis suvažiavimas, dalyvaujant ir Lietuvos socialdemokratų delegatūros atstovams iš užsienio, būtent ta senoji, tikroji Lietuvos socialdemokratų partija irgi tebeegzistuoja savo atstovų pavidalu Vakaruose ir čia buvo tokie gražūs simboliniai ženklai, kad naujoji atsikurianti iš tikrųjų yra tęsėja, paveldėtoja buvusios socialdemokratų partijos darbų ir tikslų. Žodžiu, Lietuvoje jau ta daugiapartinė sistema atkurta, galima sakyti, atkurta paties sąjūdžio jau praėjusių metų pabaigoje, labai aiškiai įsitvirtinus Sąjūdžiui kaip politinei opozicijai ir paskui einant į rinkimus kovo mėnesį kaip opozicinei politinei jėgai. Iš tikrųjų tam tikra dvipartinė sistema Lietuvoje jau egzistavo nuo praėjusių metų pabaigos labai aiškiai, nors Sąjūdis nesivadino ir nebuvo ir nėra partija arba viena politinė partija, nors Komunistų partija taip pat nebuvo lig šiol politinė partija, tikra ta žodžio prasme buvo tam tikra valdanti organizacija, administracinė organizacija".

Rytų Europos įtaka

Vytautas Landsbergis pastebėjo, kad Lietuvos Komunistų partijos vadovai bandę įtikėti, jog šeštojo konstitucijos straipsnio nereikia keisti, kol pati partija to nepasiūlys savo neeiliniame suvažiavime. Tačiau įvykiai taip sparčiai klostosi kitur Rytų Europoje, jog Komunistų valdžios monopolį pratęsti būtų buvęs beprasmis reikalas:

„Lietuvos komunistų partija savo vadovybės asmenyje buvo ir tebėra įtakinga organizacija ir ypač įtakinga Aukščiausioje taryboje. Ir ji galėjo veikti taip, kad tas konstitucijos straipsnis dar nebūtų pakeistas. Bet kadangi klausimas toks aiškus ir taip aiškiai suprantamas, kaip komunistų partija neteisėtai naudojasi savo valdančios partijos padėtimi tik todėl, kad pati sau pasirašė tokią konstituciją, tai ji būtų labai pralaimėjusi, jeigu būtų dar trukdžiusi pakeisti tą konstitucijos straipsnį".

Vytautas Landsbergis pastebėjo, kad Komunistų partijos vadovybės sprendimas taisyti politinę padėtį, kuri Lietuvoje buvo jos pačios didžia dalimi padaryta ir palaikoma, yra pastanga užsitikrinti Lietuvos gyventojų simpatiją. Jo nuomone, turės būti žengiami tolesni žingsniai, kad užtikrinus visų polinių jėgų lygiateisiškumą būsimuose rinkimuose.

— **Buvęs** Lietuvos Komunistų partijos pirmasis sekretorius R. Songaila pradėjo dirbti partijos istorijos institute moksliniu bendradarbiu.

Lietuvos komunistų Aukščiausiosios Tarybos nariai ketvirtadienį balsuoja už Konstitucijos šeštojo straipsnio panaikinimą — už daugpartinę sistemą.

Prezidentui reikia priminti praeitį, kad ji nesikartotų

Washingtonas. — Pirmasis lietuvių apmokamas politinis pranešimas televizijoje susilaukė neeilinio dėmesio. Pranešimas, suredaguotas Administracijos dėmesiui Pabaltijo kraštų nepriklausomybės klausimu, pasirodė užpraeitą savaitę per Washingtono ir Arlington, Virginijos Cable New Network (CNN) programą. Jis atkreipė United Press International (UPI) žinių agentūros dėmesį. UPI raportažas apie pranešimą buvo perduotas amerikiečių laikraščiam ir transliuojamas per radijo programas. Pasiteiravimai atėjo ir iš televizijos stočių. ABC vakarinės naujienos buvo suredagavusios pranešimą apie šią „amerikietišką reakciją" į vadų susitikimą Maltoje, tačiau dėl kylančios krizės Filipinuose, pranešimas nebuvo rodomas.

Pusės minutės pranešimas

Pagal sutartį, pusės minutės pranešimas pasirodė per Washingtono kabelinę stotį net dvidešimt kartų savaitėje prieš prezidento Busho susitikimą su M. Gorbačiovu. CNN programa matoma Washingtone valdžios įstaigose, Valstybės departamente, Kongrese, Baltuosiuose rūmuose. Daug kur ji rodoma per ištisą dieną. Pranešimo iniciatorius — adv. Povilas Žumbakis kaip tik ir norėjo atkreipti politinio elito dėmesį. Projektą finansiškai rėmė PLB ir Altas.

Jame rodomi vaizdai iš praėjusių vadų susitarimų, kurių rezultate nukentėjo Baltijos kraštai ir Rytų Europa (Molotovo-Ribbentropo paktas, Jalta). Atvirame laiške prezidentui Bushui konstatuojama, jog Lietuva, Latvija ir Estija turi teisę į nepriklausomybę ir kad nereikia tikėti Gorbačiovu, jei jis bandys teigti kitaip.

Po UPI pranešimo, į kabelinę stotį pradėjo skambinti įvairios televizijos, radijo stotys, spaudos atstovai ir valdžios žmonės. Iškilo klausimas, ar pranešimas buvo „Anti-Summit". Todėl ta firma, kuri tvarkė pranešimo paskelbimą CNN programoje, išbraukė jį iš įprasto rodymo ciklo, kad būtų peržiūrėtas galimas nepriimtinumas. Į kontroversiją buvo įtrauktas ir kabelinės stoties savininkas.

Politikierių „supratimas"

Firmos direktorius, asmeniškai peržiūrėjęs juostą ir apibūdinęs ją stoties savininkui, pareiškė, kad: „Pranešimas tvarkoj. Čia vis dėl to yra Amerika, kur gali reikštis įvairios nuomonės". Firmos atstovas Peter Griffith stebėjosi, kad galėtų būti kilęs koks nors nepasitenkinimas ar kontroversija dėl pranešimo turinio. Jo nuomone, Washingtono politikieriai tikriausiai nepakankamai supranta Pabaltijo nepriklausomybės siekius. Firmos direktorius teigė: „Nenorėčiau galvoti, kad yra tokių, kuriems reiktų duoti „equal time" televizijoje pasisakyti prieš Baltijos nepriklausomybę".

Firma pranešimą dar žadėjo leisti rodyti ir per savaitgalį, kai Maltoje vyko vadų susitikimas, tačiau stotis gruodžio 1 dieną iš viso nutraukė jos rodymą, nes sutartis 20 kartų techniškai buvo įvykdyta. Asmuo, su kuriuo buvo sutartis pasirašyta, pareiškė Rasai Razgaitienei, kuri kartu su Daiva Keziene suredagavo pranešimą: „Norėjote, kad pranešimas atkreiptų politinį dėmesį. Galiu jus užtikrinti, kad pranešimas buvo daugiau negu efektingas. Ne tik stotį apvertėte aukštyn galva, bet ir pačiam Washingtone sukėlėte audrą. Jūs, palyginti, mažą sumą sumokėjote už nepaprastą išgarsinimą jūsų reikalo". O adv. Žumbakis komentavo: „Toks Washingtono jautrumas šiam reikalui nėra geras ženklas. Mūsų bendra euforija, kad niekas neužkirs Baltijos kelio į nepriklausomybę dar nėra tapusi tikrove. O kol tai įvyks, yra mūsų pareiga priminti prezidentui Bushui praeitį, kad ji nesikartotų".

— **Vilniuje** lankėsi Vokietijos Reino-Vestfalijos žemės ekonomikos ministeris Reimut Jochimsen su keliais firmų ir bankų atstovais. Tarėsi su KP pirmuoju sekretoriumi Algirdu Brazausku; jie ypač domėjosi Lietuvos ekonomine ir politine situacija.

PAVERGROJE LIETUVOJE

— **„Gimtasis kraštas"** savo 40 numeryje rašo, jog Aukščiausiosios tarybos sesijoje „Miško ūkio ministras, užuot pripažinęs, jog nepavyko nieko padaryti, kad kariniams tikslams paimtas Dzūkijos miškų plotas būtų grąžintas Marcinkonių gyrininkijai, guodė deputatus: pavyko susitikti su keliais karininkais, pokalbis buvo abiem pusėm naudingas".

— **„Miškais ateina ruduo"**, romano, kurį sukūrė Marius Katiliškis — Albinas Vaitkus peržiūra įvyko Maskvoje. Jis bus rodomas per centrinę televiziją. Šį filmą Lietuvos kino studijoje pastatė režisierius Raimondas Vabalas, filmo operatorius yra Jonas Gricius, kompozitorius Bronius Kutavičius, o pagrindinius vaidmenis atlieka Nijolė Narmontaitė, Ingrida Mikelionytė, Povilas Stankus, Gediminas Girdvainis, Vytautas Tomkus ir kiti. Jame vaizduojama Šiaurės Lietuvos kaimo gyvenimas nepriklausomybės laikais. Lietuvos televizija nesusidomėjo, nors buvo siūlyta.

— **Klaipėdos** universiteto klausimą kelia Vilniaus universiteto profesorius ir Lietuvos geografų draugijos pirmininkas Stasys Vaitekūnas. Jis „Komjaunimo Tiesoje" lapkričio 24 rašo, jog Klaipėdos universitetas ir jūra neatsiejami. Jame turėtų būti rengiami jūreivystės, laivų statybos, uostų įrengimo ir eksploatacijos, jūrų ir vidaus vandenų biologijos ir žuvivaisos, ekologijos specialistai bei jūrinių pervežimų ekonomistai.

— **Tauragėje** V. Valantiejus skundžiasi, kad laikraštį iš Vilniaus gauna iš karto už dvi dienas, taigi, panašiai, kaip ir čia.

— **Lietuvoje** priimtas tautinių mažumų įstatymas garantuoja visiems savo piliečiams, nežiūrint tautybės, lygias politines, ekonomines ir socialines teises bei laisves, pripažįsta tautinį identiškumą, kultūros tęstinumą, skatina tautinę savimonę bei jos saviraišką. Visų tautybių gyventojai privalo laikytis Lietuvos Konstitucijos ir įstatymų.

LIC patikslina ABC televizijos programos netikslumus

New Yorkas. — Lietuvių Informacijos centras parašė laišką ABC televizijos vadovybei, padėkodamas už gruodžio 7 d. reportažą apie Lietuvą „Nightline" programoje ir patikslindamas ten padarytus kai kuriuos netikslumus.

„Mes sveikiname vakar vakaro „Nightline" laidą, kurioje buvo diskutuojamas Lietuvos sprendimas pabaigti Komunistų partijos politinį monopolį". Dėmesys tam pasaulio kampeliui seniai buvo reikalingas, ypač kai nuo 1988 metų ten vyksta dramatiški įvykiai.

Laiške primenama, jog lietuvio parlamentaro pavardė nebuvo teisingai perduodama — vietoje Vaišvila, buvo rašoma Yaišvila. Bet daugiausia nesusipratimo buvo padaryta su Stasio Lozoraičio pristatymu. Įvadiniame Forrest Sawyer žodyje jis buvo pavadintas kaip „Lietuvis emigrantas". Faktas yra, jog ponas Lozoraitis yra Lietuvos respublikos pasiuntinybės chargé d'affaires, nepriklausomos valstybės, kurią karinė jėga užgrobė Sovietai 1940 m.

„Žinant tą faktą, kad Lozoraitis yra akredituotas tarptautinio diplomatų korpuso narys Washingtone ir Vatikane ir tokiu JAV vyriausybės ir kitų Vakarų vyriausybių laikomas, mes manome, kad jis taip ir turėjo būti pristatytas tuo kuo yra — veikiančiu Lietuvos diplomatu. Mes negalime įsivaizduoti, jog Lenkijos ambasadorius Washingtonui būtų pavadintas jūsų programoje emigrantu".

Lyg Maskvos tonas

Kitą dalyką LIC iškelia, ir patį rimčiausią, tai to vakaro programoje balanso neišlaikymą, ypač Sawyer įžangoje. Vėliau buvo išsireikšta, kaip ir iš Maskvos, centriniu požiūriu, jog Lietuva yra Sovietų respublika, kuri stato į pavojų Sovietų Sąjungos buvimą, grasindama atsiskirti. Toje įžangoje buvo prielaida, kad Lietuva yra įstatymiškai Sovietų Sąjungos dalimi ir jog tik vienas ryškus dalykas ją skiria nuo kitų Sovietų respublikų, kad ten vyksta greitos reformos. Nei žodžio nebuvo pasakyta apie sąlygas, kuriomis Lietuva ir kitos dvi Baltijos valstybės buvo jėga įjungtos į Sovietų Sąjungą. Nebuvo paminėta to fakto, kad visose Baltijos valstybėse žmonės laiko save kariškai okupuotomis šalimis. Nei žodžio apie tai, kad Vakarai ilgai laikosi tos politikos, vadovaujami Amerikos — de jure nepripažinti Sovietų buvimo Baltijos valstybėse.

Tie dalykai ir skiria Baltijos valstybes nuo kitų Sovietų respublikų. Laiške dar primenama Valstybės departamento sekretoriaus asistentės Rozanne Ridgway pasakymą 1987 m. išvakarėse, kai Gorbačiovas atvyko į Washingtoną, kad „JAV nenori Sovietų išnykimo, tačiau Baltijos valstybių atveju, mes tikime, kad jos turi teisę atgauti savo nepriklausomybę". Laiške rašoma, jog yra stiprių įrodymų, kad ir Maskvos vadovybė daro legalų ir politinį skirtumą tarp Baltijos valstybių reikalavimo atstatyti savo nepriklausomybes ir kitų respublikų (ukrainiečių, gruzinų, armėnų).

LIC patarimas

Iš laiško aišku, kad LIC padėjo ABC televizijos vadovams susirišti su Lietuva. Todėl laiške pastebima, jog, kai Vaišvila negalėjo aiškiai girdėti kitų programos pašnekovų pasisakymų dėl perdavimo techniškų kliūčių ir kad klausytojai negalėjo gerai girdėti Vaišvilos atsakymų, todėl ir Lietuvos reikalas nebuvo gerai reprezentuotas. LIC siūlo, kad ateityje būtų pakviestas dalyvauti lietuvių diasporos asmuo, nes lietuviai dažnai palaiko ryšius su Lietuva ir gerai žino ten esamą padėtį. Ir to vakaro programa būtų buvusi daug geresnė, jei būtų buvęs pakviestas lietuvių diasporos žmogus arba jei būtų buvęs pakviestas ir Lozoraitis dalyvauti.

LIC laišką baigia puikioje bendradarbiavimo dvasioje, nes ir ABC žinių organizacija norė greitai perduoti tikras žinias iš Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos.

— **„Tiesa"**, Komunsitų partijos organas, praneša, kad ją 1990 metais skaitys 228,600 žmonių, truputį daugiau, negu šiais metais. „Tiesa" paskutiniu metu pasidarė daug įdomesnė skaitytojams.

— **Pašilės** bažnyčia Ukmergės apylinkėje buvo grąžinta tikintiesiems. Kun. V. Aukštakalnis vadovauja jos atnaujinimui.

Pasiuntinybės pranešimas

Washingtonas. Lietuvos Pasiuntinybė praneša, kad š.m. gruodžio mėn. 7 d. ABC televizija darė daugiau negu 1 valandą trukusį interview su Stasiu Lozoraičiu, Washingtone. Pasikalbėjimas vyko su Cross, lietuvių kilmės amerikiete žurnaliste. Jai buvo išsamiai paaiškinta „LTSR" konstitucijos kai kurių straipsnių pakeitimų prasmė, gerai pailiustruota lietuvių tautos pastanga atstatyti savo valstybės nepriklausomybę ir užsienio lietuvių parama savajam kraštui. Interview metu buvo taipgi išryškinta Lietuvos Diplomatinės Tarnybos pažiūros į įvykius Lietuvoje.

Reikia apgailestauti, kad šio ilgo interview buvo perduota tiktai mažytė dalis ir kad lietuviams, kalbantiems iš Lietuvos, nebuvo suteikta proga pasisakyti tokiu būdu, kuriuo galėjo pasinaudoti sovietų žurnalistai.

KALENDORIUS

Gruodžio 12 d.: Aleksandras, Joana, Merkurija, Gilmantas, Dagmara, Gabrielė, Rudavilė, Vaingedė.

Gruodžio 13 d.: Kastytis, Otilija, Liucija, Eiviltė, Orestas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:07, leidžiasi 4:20.
Temperatūra dieną 18 l., naktį -1.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

IŠMINTINGUMAS NAIKINA RŪKYMĄ IR SVAIGINIMĄSI

Jei nerūkysi, nesisvaiginsi ir liesai valgysi, ilgiausiai savo sveikatą gerame stovyje užlaikysi.

The Surgeon General's Report on Nutrition Health

Šio krašto Vyriausias chirurgas — Surgeon General pernai paskelbė po visą kraštą savo nurodymus mitybos ir sveikatos reikalais. Jis tvirtina, kad nerūkymu, nesisvaiginimu ir liesai valgymu amerikiečiai sėkmingiau įtakoja savo sveikatą ir amžiaus ilgumą negu bet kokia kitokia elgsena. Jis savo pranešime pataria gydytojams įsijungti į aktyvią veiklą, mokant pacientus sveikai maitintis.

Gera prisiminti, kad šis skyrius jau kurį laiką anksčiau, negu minėto gydytojo raginimas, jau pats supažindina šio skyriaus skaitytojus su sveiku maistu. Dabar visiems skaitytojams reikia stropiau stengtis praturtėti išmintingumu, kad pajėgtume dar atkakliau prisilaikyti sveiko maisto, vengdami nuodų, ypač rūkalų, svaigalų ir riebaus maisto, ir tuomi geriausiame stovyje užlaikydami lietuvišką sveikatą. Taip elgdamiesi mes turėsime džiugų gyvenimą ir pajėgsime reikale kitam padėti; džiuginsime tėvynainius, jiems teikdami būtiną pagalbą dantims cementu, aspirinu, vaistais, knygomis, mediciniškais žurnalais ir pan.

Taip būtinai visi turime elgtis, sveikai maitindamiesi ir vengdami nuodų, nes nesveiki, tapdami tikrais puzdrais, mes negalėsime nei sau, nei kitam, ypač mūsų pagalbos labiausiai reikalingiems naudingais būti.

Maistas įtakoja mūsų sveikatingumą

To gydytojo minėtas pranešimas apima per 4 metus įgytą patyrimą šio krašto sveikata besirūpinančios įstaigos (U.S. Public Health Service), įskaitant ir nuodugnų mokslinių duomenų surinkimą, kuris rodo aiškią maisto įtaką žmogaus sveikatai. To gydytojo patarimas mesti rūkius ir girtavus ir pradėti tik sveikai, liesai maitintis remiasi minėtais moksliškais duomenimis. Džiugu, kad šis skyrius neatsilieka, tuo reikalu apšviesdamas savo skaitytojus. Aišku, jog negana vien žinoti, kaip sveikatą užlaikyti, reikia dar ir pajėgti, ką gero žinai, išpildyti — kitaip sakant, reikia išmintingumo.

Duokim tokią 45 metų Apskrities ligoninėje pacientę, rūkiusią nuo 15 metų amžiaus iki dabar. Jos per cigaretę gautas vėžys kairiame plautyje pasiuntė savo vaikus į 12-tą stuburo slankstelį ir jį suėdė: slankstelis susiplojo ir ligonę pavertė į gyvą numirėlę. Tik dabar ji save kaltina, kad ji, protinga būdama, neturėjo pakankamai išmintingumo ir dėl to susilaukė tokios nelaimės per tą prakeiktą cigaretę.

Ne kitokia sveikata yra ir alkoholiko. Anksčiau medicina laikė alkoholizmo sukeliamas negeroves blogos mitybos pasekme, bet per paskutinius du dešimtmečius tyrimais nustatyta, kad alkoholis tiesioginiai nuodija kūno celes — jis yra tikras nuodas. Be to, alkoholikas stokoja svarbių vitaminų, mineralų, baltymų ir kitokių mitybos dalių ir nenori valgyti, todėl atsiranda ir blogos mitybos reiškiniai ir nyksta kaulo smegenys, kurios gamina kraują.

Štai 53 metų alkoholikas, jau turėjęs dvi operacijas dėl žaizdų skrandyje, visas drebąs ir po operacijų skrandyje žaizdų neatsikratąs, vis toliau tebesisvaigina. Jis tos nesveikatos susilaukia dėl išmintingumo stokos.

Išmintingumą turime pradėti įsigyti dar negimę ir po gimimo dar mažiausia per trejus pirmuosius gyvenimo metus. Čia mūsų visų pareiga yra tokią aplinką paruošti, kokioje pajėgtų išaugti išmintingi mūsiškiai.

Mat, neišmintingojo jokie gąsdinimai pragaru, vėžiu, širdies ataka, net ir mirtina AIDS liga neatgraso nuo nežmoniškumo, nuo rūkymo, girtavimo ir net nuo mirtino ištvirkavimo. Tik išmintingumu praturtėjęs ima elgtis kaip tikram žmogui privalu.

50 Mokslininkų žmogui padeda, o jis — nieko

Minėta šio krašto sveikatos įstaiga suorganizavo 50 valdžios ir privačių mokslininkų, kurie tyrinėjo rūkymo, girtavimo ir nesveiko maisto įtaką žmogaus sveikatai. Jie savo tyrimų duomenis surašė į 2,500 mokslinius straipsnius. Tuos rašinius peržiūrėjo daugiau 200 maisto žinovų. Tie straipsniai buvo persijojami, peržiūrimi dar šešis kartus. Galutinės išvados buvo pareikštos minėtame Surgeon General pranešime.

Tai tokias, dar karštas — naujas žmonių sveikatą saugančias žinias savo pranešime paduoda Vyriausias šio krašto gydytojas. Visi amerikiečiai turėtų tas žinias pasisavinti ir savo gyvenime vykdyti.

Kol, protingas būdamas, neapsirūpinsi dar ir išmintingumu, nepaliausi rūkęs, 10 minučių kosysi vakarais prieš atsigulant ir atsikėlęs rytais.

Pametus rūkymą apturima penkeriopa nauda: sutaupomi pinigai, duodamas geras pavyzdys vaikams, saugomasi nuo plaučių ir stemplės vėžio, įrodome, kad galima susitvarkyti su tuo blogu įpročiu ir imama lengviau alsuoti.

Nė minėti nereikia, kad daugelis ne tik amerikiečių, bet ir mūsiškių ne tik nepildys, bet ir neklausys jiems duodamų sveikatos patarimų. Jie eis girtuvėlėn kaip ėję, laikys save ir kitus kamine — rūkys kaip rūkę, kimš į abu žandus tą „skanų lietuvišką", o tikrumoje širdžiai giltinišką — per riebų maistą bei ir toliau „vaišinsis kavute su pyragaičiais" — kas yra savo širdies žudymas — jokios vaišės.

Kol protingas žmogus neįsigyja ganėtinai išmintingumo, tol jis neprisilaiko Tvėrėjo — Gamtos nuostatų: tokie kitą niekina, skriaudžia tėvus ir žudo savo vaikus ir save, artindami sklerozę per riebų maistą, rūkydami, gerdami svaigalus, kavą ir birzgalus ir jaudindamiesi dėl menkniekio.

Tyrinėtojai dabar praneša, kad ne tik reguliari (net ir pagal skonį sumalta) pupelių kava, bet ir be kofeino kava yra lygiai žalinga širdžiai, nes gausina blogo cholesterolio kiekį ją geriančiojo kraujuje.

Kada atgimsta prispausta Lietuva, beveik iš karsto keliasi pavergtieji, mums reikia būti labai stipriems, pilnai sveikiems: kūnu, protu ir asmenybėmis — išmintingumu susitvarkiusiems. Tik tokiais būdami galėsime prisidėti prie mūsų tėvynės atsistatymo. O padėjimas Lietuvai ir yra mūsų iš namų išbėgimo pateisinimas.

Nuo netikusio maisto — chroniškos ligos

Chroniškos ligos gausėja, kai netikusiu maistu ir tokiu gėrimu skrandis pilnėja. Šio krašto vyriausio gydytojo pranešimas užbaigiamas tvirtinimu, kad per gausus naudojimas netikusio maisto ir gėrimo panaikina maisto naudingą balansą ir tuomi prišaukia chroniškas ligas. Tos chroniškos ligos Amerikoje iš dešimties mirtingumo priežasčių sudaro net penkias: 1. širdies ligos, 2. kai kurios vėžio formos. 3. paralyžius-strokas, 4. cukralig ė ir 5. arteriosklerozė.

Dr. J. Michael McGinnis dirba ligų išvengimo ir sveikatos pagerinimo departamente, kurio žinioje buvo paruoštas ir paskelbtas minėto vyriausio gydytojo pranešimas. Jis tvirtina, jog daug maiste esamų dalių įtakoja žmonių sveikatą, bet didžiausią blogį žmogui sukelia riebus maistas. O tokį čionykščiai valgo vietoje gausių vaisių ir daržovių. Tada žmonės gautų daugiau stambmenų-sėlenų ir tas žmonėms suteiktų geresnę sveikatą.

Dabar prisiminkime, kaip mes sveikai, labai paprastai maitinomės savo tada dar laisvoje tėvynėje. Be jokių daktarų patarimo, o sveikas galvas turėdami lietuviai sekė gamtos nuostatus ir valgė reikiamą valgį: tris kartus per dieną sriubas, stambiai maltų rugių duoną, bulves, daržoves — viskas buvo neriebu.

Minėtas gydytojas amerikiečiams pataria dar liesiau valgyti: mažiau negu 30% savo maisto kalorijų gauti iš riebalų. Jis taip pat pataria apriboti mėsų valgymą. Žodžiu, visi turime šviestis mityboje ir tvarkytis savo asmenybėje — gausėti išmintingumu, kad pajėgtume pildyti gydytojų, mitybos žinovų patarimus.

Išvada. Kai liausimės rūkę ir girtavę ir pradėsime sveikai maitintis,kuo geriausiai pasitarnausime sau ir artimui: geriausiai užlaikysime savo sveikatą. To visi trokštame, todėl neatidėliokime iki po Kalėdų, o dar šiandien imkime save nagan savo sveikatos priežiūroje.

Pasiskaityti. *Gastroenterology and Endoscopy News,* October 1989.

GRUODŽIO MĖNESIO PAVYZDINGOJI AŠTUONIASDEŠIMTMETĖ

Klausimas. Gerb. dr. Adomavičiau, esu 80 metų, aukšt. 5.9, svoris — 170, cholest. 200. Mano ligos: kraujo spaudimas tvarkomas vaistais: į dieną viena tabletė hydrochlorothiazide 50 mg; 2 tabl. Capoten, 25 mg; 1 tabl. Cardizem 30 mg; 1 potassium chl. tabl. 8 mg. Angina pectoris stable ir osteoarthritis.

„Draugo" Sveikatos patarimuose skaičiau, kad pensininkas, nežiūrint blogo oro, turi išeiti pasivaikščioti bent pusvalandį kasdien.

Vasaros metu pjaunu žolę, sodinu gėles, dirbu darže, turiu užtenkamai judesių. Mano klausimas, ką daryti žiemą,kai slidu, ir pakritus be pagalbos negali atsikelti. Praeiviai ar pravažiuojančios mašinos negelbsti. Galvoja, kad voliojasi girta. Tą aš pergyvenau pereitą žiemą.

Gyvenu antrame aukšte. Esant blogam orui nutariau iš antro aukšto nulipti iki sklepo, ir vėl aukštyn ir tą kartoju 3 kartus kasdieną. Ar tas atstoja pusvalandžio pasivaikščiojimą lauke? Dėkinga.

Atsakymas. Atstoja Tamstai širdininkei. Esi aštuoniasdešimtinės sveikatos pavyzdys: dirbi, judi, kruti kiek gali, kada tokių metų daugelis mūsiškių vos liežuvį apverčia — toks esti visas jų judėjimas, dar prie to daugelis liaujasi valgę. O nesant valgydintojų, tokie pamažu ir užsnūsta amžinai be laiko. Visi privalome panašiai kaip Tamsta elgtis, o žiemą labai atsargiai, geriau dviese susikabinus ir lazda pasiramsčiuodami judėti.

Vaistų nuo kraujospūdžio gal kiek per daug imi. Pasitark su gydytoju. Nutrauk Capoten; jis kraują verčia vandeniu. Reiktų būtinai pridėti zinc sulfate tabletes — po vieną 200 mg tabletę pavalgius per 24 valandas. Jis labai naudingas kiekvienam — jaunam ir senam.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL

LIETUVOS KARIUOMENĖS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Lapkričio 21 d. St. Petersburgo Romo Kalantos vardo šaulių kuopa suruošė 71 m. sukakties minėjimą nuo išleidimo Lietuvos vyriausybės įsakymo organizuoti Lietuvos kariuomenę. Iškilmingas minėjimas įvyko lietuvių klubo salėje. Pradedant minėjimą, kuopos pirm. A. Gudonis paprašė įnešti organizacijų vėliavas. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, pagerbti žuvusieji kariai, partizanai ir šauliai. Paprašytas savanoris-kūrėjas V. Daukantas uždegė žvakutę žuvusiųjų ir mirusiųjų karių prisiminimui. Ilgą invokaciją skaitė kuopos kapelionas kun. J. Gasiūnas. Po to pirm. pranešė šaulių kuopos premijų laimėtojus už taiklų šaudymą. Tas pranešimas būtų labiau tikęs po paskaitos.

Paskaitininku buvo pakviestas LB Daytona Beach apylinkės pirm. inž. J. Paliulis. Jis savo paskaitoje vaizdžiai supažindino susirinkusius su Lietuvos kariuomenės organizavimu, jos kovomis su priešais, šaulių veikla ir partizanų pasipriešinimu antrą kartą sovietams okupavus Lietuvą. Aiškino, kad Lietuvos kariuomenės organizavimasis jau buvo prasidėjęs net Rusijoje tuojau pasibaigus pirmam pasauliniam karui. Ten buvo pradėta organizuoti lietuvių karių batalionai įvairiose vietovėse ginkluotai grįžti į Lietuvą, bet įsigalėjusi bolševikų valdžia tuos planus sutrukdė. Lietuvos Tarybai paskelbus nepriklausomybę, reikėjo ją dar įgyvendinti, ginant tautą nuo lenkų, bolševikinės Rusijos ir vokiškųjų bermontininkų. Pašaukus tautą gintis, tą pareigą stebuklingu būdu atliko savanoriai kūrėjai ir mobilizuoti vyrai. Paskaitininkas priminė, kad nepriklausomos Lietuvos kariuomenė neparodė net simbolinio pasipriešinimo okupuojant Lietuvą 1940 m. Dabar tauta vėl sunkiai kovojanti, tik kitais būdais, kad išliktų gyva ir nepriklausoma.

Minėjimo meninei programai vadovauti buvo pakviesta J. Gerdvilienė. Pradžioje „Žibinto" aktorius inž. V. Mažeika paskaitė N. Mazalaitės parašytą legendą „Kareivio sugrįžimas". Kolonijos solistė O. Armonienė padainavo 3 dainas, akompanuojant muz. A. Mateikai. Jam vadovaujant vyrų oktetas sudainavo 6 dainas. Okteto sudėtyje dainuoja solistai S. Citvaras ir A. Kusinskis. Po minėjimo visi buvo pavaišinti kava ir pyragaičiais vaišingų šaulių moterų.

Dar prieš minėjimą, tai yra lapkričio 19 d., sekmadienį, buvo iškilmingos pamaldos Holy Name bažnyčioje už žuvusius kovoje dėl Lietuvos laisvės.

RUDENS VAKARAS

St. Petersburgo pensininkai mėgsta šokti, todėl čia ruošiami šokių vakarai su vakariene ir šiokia ar tokia programėle. Į tokius vakarus ateina ir nešokantieji pažiūrėti, kaip senieji linksmai trepsi. Lapkričio 25 d. suruošė šokių vakarą ir LB St. Petersburgo apylinkės valdyba ne tik pasilinksminti, bet iš pajamų ir savo iždą papildyti, nes artėja didžiosios aukų rinkliavos. Apyl. pirm. A. Duda pakvietė A. Armalį vakarui vadovauti. Jis pirmiausiai kaip ir įžangą padarydamas priminė, kad dabar sueina 22 m. nuo LB Petersburgo apylinkės įsteigimo ir ta proga visus supažindino su jos buvusiais pirmininkais, kuriems pasirodžius vakaro dalyviai plojo. K. Gimžauskas ir S. Juozapavičius paskaitė satyrinio pobūdžio kūrinėlius, kurie sukėlė daug juoko ir nuo to pagerėjo visų nuotaika. Juokas ir gera nutaika pagerina sveikatą, o linksmas veidas visada gražiau atrodo.

SVEČIAI IŠ LIETUVOS

St. Petersburgo lietuvius dažnai aplanko įvairūs svečiai iš Lietuvos, jų tarpe Sibiro kankiniai, muzikos meno bei teatrinio pobūdžio asmenys ar jų grupės ir kiti. Visada susirenkama į lietuvių klubą juos pamatyti, pasiklausyti jų kalbų ar dainų. Jų pasirodymus vertina kiekvienas pagal savo supratimą.

Lapkričio 26 d. St. Petersburgo lietuviai turėjo progos pamatyti ir išgirsti dar gyvus grįžusius iš Sibiro kalinius V. Petkų ir A. Terlecką. Juos supažindino su susirinkusiais Vliko pir. dr. K. Bobelis garsiai ir greitai kalbėdamas, kaip ir visada, kad ir užsnūdęs gali pabusti. Į salę susirinko tiek daug klausytojų, kad paskutinieji atvykę pietums automobilius turėjo statyti už vartų griovyje.

Apie šiuos svečius ir jų pranešimus kitur jau buvo šiek tiek žinoma iš spaudos. Bet visada yra geriau, kai galima tiesiogiai kalbantį girdėti viešai ar privačiai. Jie nepasakojo apie savo kančias ir pergyvenimus kalėjimuose ar sovietinėse stovyklose. Kalbėjo, kas dabar darosi Lietuvoje, siekiant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Suprantama, kad jie daug iškentėję pasidarė didesni ir bekompromisiniai antikomunistai negu kiti. Dėl to, kai kurie jų pasisakymai yra kontraversiniai, ne visur sutinka su Sąjūdžio konstruktyvia politika ar net laisvėje gyvenančių lietuvių galvosena. Jie neigiamai pasisakė prieš įvyksiantį referandumą, ekonominę autonomiją, nesant politinės laisvės, papeikė išeivijos spaudą patarė kritiškai priimti žinias perduodamas per Vilniaus radiją ir t.t. Taip pat būtų buvę įdomu išgirsti Laisvės lygos ar Krikščionių demokratų partijos programą persitvarkymo metu, kaip ir ką geriau padaryti. Šiame persitvarkymo laikotarpyje svarbu, kad Gorbačiovas neapgautų ir laisvas pasaulis padėtų pavergtai tautai išsilaisvinti iš parazitiško sovietinio imperializmo. Užbaigiant buvo kaip ir pataisyta, kad, nežiūrint nuomonių skirtumo, skatinta visiems sėsti prie apvaliojo stalo ir su pakanta vieningai dirbti demokratinės Lietuvos atstatymo darbą, neišskiriant nė komunistų, kurie gal ir tyliai atgailauja.

J.N.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį ne[illegible] Skelbimų kainos prisiun[illegible]nos gavus prašymą.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nulmami kabinėte)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; artra 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W.127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Sovietų Sąjungoje

IŠTREMTOS TAUTOS

Sovietų Sąjungoje yra apie 120 tautų. Didžiausia jų — rusai, kurių yra apie 150 milijonų. Daugelis mažų tautų teturi po kelis šimtus ar kelis tūkstančius žmonių, kitos po keletą, kelioliką ar keliasdešimt (ukrainiečiai) milijonų. Visos šios tautos prievarta įjungtos į milžinišką imperiją, visos buvo persekiojamos, nelaimingos, įskaitant pagrindinę rusų tautą. Nelaimingų tautų skaičiuje yra ir lietuviai.

Tačiau yra tautų bei tautelių, nelaimingesnių už mus. Niekas nesirūpina pavergtų tautų teises apginti, niekas nenori padėti joms laisvę atgauti. Didžiųjų valstybių vadai jau ne nuo šiandien padeda ne pavergtoms tautoms, bet greičiau pavergėjams. Jie visomis išgalėmis stengiasi, kad imperija nesugriūtų. Bet ji griūna ne dėl Vakarų valstybių „stuktelėjimo", bet pati savaime, nes imperijos rūmas buvo pastatytas ne ant tvirtų pamatų, bet ant palaido smėlio.

Šia proga norime pakalbėti apie dvi sovietinių rusų pavergtas tautas, kurias ištiko dar skaudesnis likimas, kaip lietuvius. Tai Krymo totoriai ir Pavolgio vokiečiai. Pirmieji mums įdomūs tuo, kad senosios Lietuvos valdovai, ypač Vytautas, palaikė glaudžius ryšius su Aukso ordos Kryme totoriais: kišosi į jų vidaus reikalus, ginčus, su jais kariavo (1399 m. skaudžiai sumuštas prie Vorkslos upės), kitais atvejais (Žalgirio mūšio metu, 1410 m.) jais rėmėsi. Keliose Lietuvos vietovėse Vytautas įkurdino Krymo totorių išeivius, kurių liekanos tebėra gyvos ir dabartinėje Lietuvoje.

Kryme totoriai gyveno jau XIII amžiuje. Bet 1783 m. jie galutinai neteko savo bet kokio nepriklausomumo. Carienė Kotryna II paskelbė iškilmingą deklaraciją, kurioje pareiškė: „Mes iškilmingai ir neatšaukiamai pažadame savo ir įpėdinių vardu totorius traktuoti lygiai vienodai ir teisingai, kaip savo krašto gyventojus. Mes pažadame saugoti jų gyvybę, nuosavybę, šventyklas, jų tradicinę religiją". Tačiau netrukus Rusija pradėjo pažadus laužyti. Totorių žemėje įkurdino rusus kolonistus. Daugelis totorių iškeliavo į Turkiją, gal net 3-4 milijonai. Kryme jų beliko tik apie 300,000.

Lenino-Stalino proklamacija pažadėjo Krymo totoriams atitaisyti carinės Rusijos padarytas skriaudas. 1920 m. jiems buvo suteiktos autonominės respublikos teisės, bet jau 1922 m. Sovietų valdžia dirbtiniu būdu sukėlė badmetį, kurio metu mažiausia 100,000 totorių mirė arba apleido savo šalį. Stalinas suiminėjo ne tiktai totorius „nacionalistus", bet ir jų vadus — partiečius. 1921-1941 m. Totorių respublika neteko apie 160,000 žmonių, nužudytų bei deportuotų. Taigi nereikia stebėtis, kad kai 1941 m. lapkričio mėnesį vokiečiai užėmė Krymą, dalis totorių laikė juos išvaduotojais ir jiems padėjo. Tačiau kolaborantų skaičius buvo labai mažas, nes ir vokiečiai jiems nieko gera nežadėjo. Jei naciai būtų laimėję karą, Krymas būtų virtęs jų kolonialine sritimi, poilsio vieta.

Atgavusi Krymą Sovietų Rusija nutarė totorius išnaikinti. 1944.V.18 įvykdė masines deportacijas, lietuviams gerai žinomu būdu. Buvo tremiami vyrai, moterys, seneliai, vaikai. Autonominė Totorių respublika panaikinta, o 1954.II.19 priskirta sovietinei Ukrainai. 1959 m. Kryme tebuvo 260 totorių. KGB žiniomis, buvo iš viso ištremta 238,500 totorių. Iš jų poros metų bėgyje nuo bado, šalčio ir ligų mirė 110,185 arba 42.6% ištremtųjų.

*

Palikę nelaimingus Krymo totorius, pakalbėkime apie Pavolgio vokiečius. Vokiečiai čia kūrėsi nuo XVIII a. vidurio. Juos į savo kraštą kvietė carai, Ivanas Žiaurusis, Petras I ir ypač vokiškos kilmės carė Kotryna II. Tada Rusija buvo labai atsilikusi nuo Vakarų kraštų, ypač amatų ir technikos srityse. Nagingi vokiečiai buvo mielai laukiami, nes išmokydavo rusų mužikus ir miestelėnus įvairių amatų, geresnio gyvenimo tvarkos. Daugiausia vokiečių įsikūrė žemėse prie Volgos, Saratovo bei Caricyno (Stalingrado, dabar Volgogrado) srityse. Vokiečiai apsigyveno kompaktišku būdu ir įkūrė apie 300 miestelių bei kaimų, įsteigė mokyklas, parapijas, pasistatė bažnyčias, išvedė gerus kelius. 1924.XII.19 oficialiai įkurta Pavolgio vokiečių autonominė respublika 28,800 kv. km ploto. 1939 m. buvo 605,000 gyventojų, iš kurių 60% vokiečiai. Nors daugelis Pavolgio vokiečių tarnavo raud. armijoje ir kariavo prieš vokiečius, Maskva apkaltino juos kolaboravimu su vokiečių kariuomene. 1941.VIII.28 jų autonominė respublika oficialiai panaikinta, o karui pasibaigus, vokiečiai buvo ištremti į Sibirą ir kitas Rusijos vietas. Deportacijos bei žudymai praktiškai palietė ir visus kitus Rusijos vokiečius, gyvenusius įvairiose vietovėse, faktiškai 1.5 milijono įvairaus amžiaus žmonių. Žurnalistas G. Vormsbecheris rašė, koks likimas ištiko „kaimus ir miestus, kuriuose liko pastatyti namai, rūsiai ir sandėliai, pilni produktų, kuriuose maurojo nemelžtos karvės, staugė likę vieni šunes, tačiau tenai, kaip anksčiau, nebebuvo nė vieno iš tų, kurie visa tai sukūrė. Vyrai buvo imami į darbo armiją, iš kurios jiems nebuvo lemta sugrįžti. Šiandien du milijonai tarybinių vokiečių per 48 pastaruosius metus neturėjo ir neturi nė vienos vokiškos mokyklos. Kai kuriems vokiečiams pavyko persikelti į Vak. Vokietiją, tačiau 98% persikėlusių turėjo čia specialiuose kursuose mokytis vokiečių kalbos".

*

Skriaudos vokiečiams atitaisymas šiandien, pertvarkos laikais, aktualus. Gerai tiek, kad jie turi gerą užtarėją — Vakarų Vokietiją. Jų teisių grąžinimo klausimas visą laiką judintas. 1964.VIII.28 Aukšč. Tarybos įsakymu vokiečiai buvo rehabilituoti, tačiau į savo gyvenvietes negrąžinti. Motyvuojama tuo, girdi, jų gyventuose namuose jau gyvena kiti žmonės (rusai). Rodos, kad paskutinio kanclerio Kohlio ir M. Gorbačiovo susitikimo metu Rusijos vokiečių klausimas buvo aptartas, tačiau tikresnių žinių neturime. Kursuoja tik nepatvirtinti gandai, kad esą iškilęs projektas dalį Rusijos vokiečių įkurdinti Kaliningrado (Karaliaučiaus), taigi Mažosios Lietuvos žemėje, kuri dar nėra pilnai kolonizuota rusais.

Labai galimas dalykas, kad ateityje, vykstant abiejų Vokietijų susijungimui, iškils ir naujųjų rytinių Vokietijos sienų klausimas. Tada gal išsispręs ir Rusijos bei Pavolgio srities vokiečių likimas. Neatrodo, kad ir tada bus atsižvelgiama į senas lietuvių teises į jų Mažąją Lietuvą. Minimi pretendentai — Vokietija, Lenkija, Rusija.

b. kv.

LIETUVA VOKIEČIŲ TELEVIZIJOJE

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Lapkričio mėn. 20 d. Vakarų Vokietijos pirmas televizijos kanalas 40 min. paskyrė Lietuvai. Filmas, pavadintas „Lietuva kelyje į nepriklausomybę", buvo sukurtas dviejų Hamburgo filmuotojų Leslie Franke ir Herman Lorenz. Televizijos komentatorius pareiškė, kad vokiečiai susitiko su „Sąjūdžio veikėjais, diskriminuojamų lenkų ir rusų mažumų atstovais. Komentatoriaus teigimu, nepriklausomybės siekiai Pabaltijo valstybėse radikaliausiai reiškiasi Lietuvoje. Tad šį rudenį vokiečiai ir aplankė Lietuvą.

Gedimino aikštė, varpinė, žmonių grandinė, šimtai mūsų vėliavų, Baltija bunda... Girdima daina „Baltija, Baltija, Lietuva, Latvija, Estija"... Plakatai, priešsovietiniai šūkiai (matomi ir angliški) rodo, ko siekia lietuviai — tik laisvės! Girdimas lietuviškas skandavimas „rusai lauk, raudonoji armija lauk".

Lietuvos sostinės Vilniaus pagrindinė gatvė, šiandieną pavadinta to miesto įsteigėjo DLK Gedimino vardu. Jo laikais Lietuvos valstybės sienos siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Nufilmuotas lotyniškom ir kiriliškom raidėm Gedimino prosp. lentelės užrašas.

Apsilankymas pas filmų režisierių Saulių Beržinį. Jis sako, kad vakarų pasaulis labai mažai žino, kodėl lietuviai siekia savarankiškumo (S.B. lankėsi Vakarų Vokietijoje — K.B.) Jo filmas „Raudonoji armija" sukėlė labai didelį dėmesį Lietuvoje, paimant pagrindiniu veikėju raudonarmietį Artūrą Sakalauską. Lietuvis buvo raudonarmiečių kankinamas, išprievartautas. Netekęs pusiausvyros jis nušovė 8 raudonarmiečius (šis filmas buvo rodytas Lenkijos filmų festivalyje Krokuvoje ir buvo pavadintas „Teismas" — K.B.) Šis filmas skiriamas visiems lietuviams kariams, kurie nusižudė raudonojoje armijoje. Žygiuoja raudonarmiečių dalinys, kartu vardinant žuvusių lietuvių karių pavardes. Lietuvis režisierius aiškina vokiečiams, kad beveik kiekvienoje gatvėje, kiekvienoje šeimoje randami tokių žiaurių įvykių liudininkai. Prie aukščiausios tarybos pastato į žolę įkaltos lentelės su žuvusių karių pavardėm. Afganistane žuvo 89 lietuviai ir 99 kitose aplinkybėse — nusižudė, kalėjime, nelaimėse. Į aukščiausios tarybos rūmus einantį aukštą karininką sustabdo moterų minia reikalaudama, kad lietuviai karinę tarnybą atliktų Lietuvos žemėje. Tas pats karininkas parodomas posėdžio salėje beveik vienbalsiai nubalsuojant atstovams už karinę tarnybą Lietuvoje. Tik rusas nelaiko pakėlęs savo rankos.

Gedimino aikštėje lietuvis, raudonarmiečio uniformoje, aiškina vokiečiams, kad jį rusai užgauna, tyčiojasi iš jo, kadangi jis „litoviec", vadindami naciu, vokiečiu, dažnai puldami peiliais. Nėra jokių abejonių, kad rinkimuose „Sąjūdis" gaus daugumą. Minios prie aukščiausios tarybos rūmų. Ji šaukia „Sąjūdis", Sąjūdis". Su gėlėm sutinkamas V. Landsbergis ir pasikalbėjimas su juo. Klausimas: ar realus yra Lietuvos nepriklausomybės tikslas? „Sąjūdžio" pirm. atsako: juk kalbama apie Rusijos pasitraukimą iš Sov. Sąjungos sąstato. Laikas atsisakyti kolonialinės politikos, kuri nieko gero nežada. Pabaltijo valstybės turi ypatingą statusą, kadangi jos buvo okupuotos kaip Belgija ir Olandija. Vakarai turi suprasti — sako V. Landsbergis — kad esame ir toliau suverenės valstybės. To įrodymui vokiečiai vėl kreipiasi į režisierių S. Beržinį, kuris filmu juostoje parodo Stalino-Hitlerio sutarties pasirašymo „iškilmę", pačią sutartį su parašais, nufilmuotus Staliną, Molotovą, Ribbentropą ir visą palydą.

Žlugus Lenkijai, ateina Sov. Sąjungos reikalavimai. Lietuvos delegacija aerouoste, skrydis į Maskvą. Rusiškai kalba užs. reikalų min. J. Urbšys.

Nepriklausomybės praradimas, lietuvių delegacija Kremliuje, „prašymas" priimt Lietuvą į Sov. Sąjungos sąstatą (archyvinis filmas!).

Pasikalbėjimas su M. Laurinkum trėmimų komisijos pirm. bei trėmimus išgyvenusiom moterim. Jos nežino, kodėl ir už ką buvo ištremtos. Nelegaliu keliu grįžo į Lietuvą, tačiau tūkstančiai liko amžinai gulėti Sibire. Parodomos lietuviškos kapinaitės Sibire. Būrys moterų dainuoja J. Maironio „Lietuva brangi"... Kryžių kalnas, atvežtųjų iš Sibiro karstai Kėdainių aerouoste, ašarojanti senutė ieško savo vyro, sūnaus, dukros karsto (graudus vaizdas), mirusios Sibire jaunos lietuvaitės nuotrauka, apdengta gėlėmis.

Vokiečiai kalbasi su dviem stribais. Jie kovojo už komunizmą, už gražią ateitį. Deja, to „šviesaus" komunizmo jie dabar nemato. Jie kovojo prieš banditus, kurie dabar vadinami partizanais (taip sako vokiečiams stribai). Apsigyvenę jie ištremtųjų ūkyje. Vienas jų, mokėdamas rusiškai rašyti ir skaityti sudarydavo į Sibirą tremiamų asmenų sąrašus. Jie buvo tvirtai įsitikinę, kad tremiami yra tautos priešai, buožės. Mirus Stalinui, vienas jų verkė net tris dienas.

Nufilmuoti stribų „užtarnauti" medaliai, NKVD pažymėjimas. Stribai, už atliktą Judo darbą šiandieną gauna 80 rbl. pensiją ir toliau gyvendami ištremtųjų namuose, kadangi sugrįžę tremtiniai, į nuosavą žemę, į nuosavą bakūžę nebuvo įsileisti. Tie du stribai bus patraukti teismo atsakomybėn, užvedamos ir kitiems bylos.

Vokiečiai grįžta į Vilnių. Trys kryžiai, Aušros Vartai, perpildyta tikinčiaisiais Vilniaus arkikatedra, lietuviškai pamokslas, toliau matomas arkiv. J. Steponavičius. Pasikalbėjimas (vokiškai!) su buv. „prezidento" J. Paleckio sūnum. Ir jis yra už Lietuvos nepriklausomybę, pasirašęs net po deklaracija. Pasikalbėjimas su A. Brazausku, kuris dviprasmiškai atsako į Lietuvos laisvės siekius.

Lietuvos Laisvės Lygos demonstracija. Lygą vokiečiai pavadino radikalia organizacija. Pasikalbėjimas su trim tos organizacijos atstovais, badavusiais prie Katedros. Jie labai daug tiesos pasako apie vakarų pasaulio komunistus.

Šaukiamųjų metų jaunuoliai prie arkikatedros sako vokiečiams, kad jie nenori tarnauti raudonojoje armijoje o tik Lietuvos kariuomenėje. Jaunuoliai drasko šaukimus, nebijodami kalėjimo. Vienas jaunuolis vokiečiams sako: „juk vyksta laisvės kova, tad karys neturi bijoti kalėjimo ar mirties".

„Jedinstvo" demonstracija. Rusai lietuvius vadina naciais. Lietuviai atsako, kad rusai neturi net tautinio himno, rusai tinginiai, jie turi geriau dirbti. Stovi dvi grupės. Prie vienos tik raudonos vėliavos, prie kitos tik mūsų trispalvės. Ginčai, lietuviai „siunčia" rusus į Rusiją.

Viename baldų fabrike Vilniuje stora Olga, gimusi Vilniuje su kitais rusais buvo atleista iš darbo. Direktorius lietuvis vokiečiams aiškina, kad dabar lietuvaitė gali mašinėle rašyti rušiškai ir lietuviškai. Be to, lietuvaitė geriau dirba už Olgą. Vokiečių komentaras: darbininkų nacionalizavimas rusų sąskaiton.

Rusė, užklausta vokietės, atsako, kad Lietuvai pasiekus nepriklausomybės, ji tuoj pat susideda visus savo daiktus, keliauti į Gudijos pusę. Skundžiasi vokietei, kad rusiškai prašant autobuse pasitraukti nuo išėjimo durų, lietuviai tuoj pat garsiai šaukia — mes nesuprantame rusiškai!

Lenkų mažuma. Jų Lietuvoje yra apie 7%. Daugiausia jie susispietę apie Vilnių, kadangi prieš karą Lietuvos sostinė priklausė Lenkijai. Bažnyčioje giedama lenkiškai. Lenkai reikalauja. kad šalia lietuvių kalbos būtų ir lenkų. „Sąjūdis" to nenori. Vilniaus krašto kaimas. Bedantė senutė vokiečiams aiškina, kad jos motina buvo lietuvė, nemokėjo lenkiškai, tuo tarpu lenkai visais keliais ir kaip galėdami ją lenkino. Kita medalio pusė: prie šventovės vokiečiai kalbasi su „tuteišais" — lenkais. Jie skundžiasi, kad čia pat gyveno jų protėviai. Dabar lietuviai nori juos sulietuvinti. Į kalbas įsijungia ir vyrai.

Filmas baigiamas lenkų diskusijom, lietuvių demonstracijų montažais, girdint skandavimus „Laisvės Lietuvai, Laisvės Lietuvai..."

Kelios pastabos. Negaliu suprasti, kodėl V. Landsbergis, A. Brazauskas, S. Beržinis ir kiti kalbėjosi su vokiečiais tik rusiškai! Duodu mažą pavyzdį, krepšininką Arvydą Sabonį, šiuo metu žaidžiantį Ispanijos klube. Kada Madrido televizija norėjo su juo pasikalbėti, atveždama rusų-ispanų kalbų vertėją, kaunietis griežtai užprotestavo, sakydamas: aš nesu rusas, bet lietuvis. Ispanai buvo priversti iš Lietuvos atskraidinti lietuvį vertėją. Panašiai JAV elgiasi Š. Marčiulionis, labai dažnai stovėdamas prie Lietuvos vėliavos ir turėdamas vertėją lietuvį. Lietuviams reikėjo iš anksto pasakyti vokiečiams, kad visi pasikalbėjimai bus tik lietuviškai. Juk Lietuvoje pakankamai yra studentų, gerai mokančių vokiškai. Apie 5 mil. vokiečių, stebėję šią programą pagalvos, kad lietuvių tauta yra kokia nors rusų tautos giminė, lietuviai slavai. Tad kokios jie nepriklausomybės reikalauja, ko jie nori? Juk su vokiečiais net ir disidentai rusiškai kalbėjo!

Antra. Vokiečiams reikėjo daugiau parodyti masines demonstracijas. Jos būtų tikru lietuvių tautos siekių veidrodžiu, matant tūkstantines minias, kurios dabar rodomos vokiečių televizijoje iš Leipzigo, Berlyno, Dresdeno ar Prahos.

Tony Mažeika, Anne Smith Draugelytė, Legislative asst., ir Angelė Nelsienė Washingtone, D.C.

BILIJONAI ŠVARINIMUI

Exxon bendrovė išleido 1.9 bilijono dolerių valymui Aliaskos ploto, kur praeitą pavasarį buvo paliesta tiek daug naftos.

STUDENTAI RENKA BATUS

Būsimieji kojų gydytojai, o dabar — podiatrinės medicinos mokyklos studentai Chicagoje pradėjo rinkti dovanojamus batus neturtingiesiems. Batų rinkimą pradėjo praeitais metais ir jau išdalino 35,000 porų. Buvo surinkta 65,000 porų, bet nemaža dalis senų netinkamų buvo atmesta. Batus pradėjo rinkti, kai pastebėjo, kad vienas į jų kliniką atėjęs pacientas turėjo autis tais pačiais batais, kurie jam buvo sugadinę kojas.

VIDURNAKČIO SVEČIAS

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

2

Pagal įstatymus jis jau buvo nereikalingas globėjo, todėl buvo priverstas kovoti su gyvenimo realybe pats vienas. Jam pavyko išsinuomoti kambarį apleistame name, kurio savininkas gyveno tolimame priemiestyje ir studentams nuomavo kambarius, nesirūpindamas nei namo stoviu, nei jo priežiūra, tik reikalaudamas nuomos kiekvieno mėnesio pirmą dieną. Linas buvo taip užimtas tarp darbo ir studijų, kad ir su tame pačiame name gyvenančiais studentais mažai tepalaikė santykius ir įgijo „atsiskyrėlio" vardą. Kartais jis pasvajodavo apie savo gimnazijos ir lituanistinės mokyklos laikų draugę Juditą Vingytę, kuri pradėjo studijuoti tame pačiame universitete. Jis bijojo, kad gali ją įsimylėti, nes neturėjo nei laiko, nei drąsos, nei pinigų ją nors į kiną ar puodukui kavos pakviesti. Linas pamėgo dirbti tarp lietuvių bare. Jam atrodė, kad jo gili vienatvė, girdint savo gimtąją kalbą, nebuvo tokia nepakeliama. Jis jautėsi esąs lietuviškos šeimos nariu, o taip pat ir užmegztos pažintys su pastoviais ar retais baro lankytojais jam atrodė malonios ir būtinos jo dvasinei pusiausvyrai palaikyti. Aišku, kad uždarbio bare, gaunant minimalinį valandinį atlyginimą, jei neskaityti labai kuklių arbatpinigių, nebūtų užtekę pragyvenimui, jei jis savaitgaliais nedirbtų netoliese esančioje gazolino stotyje. Kai jo draugai važinėjo į pliažus, ėjo į šokius ar su mergaitėmis į kino teatrus, jis pumpavo gazoliną, plovė automobilių langus ir, grįžęs į savo kambarėlį, kaip negyvas krisdavo į lovą. Anksti rytą atsikėlęs, vos išgėręs stiklą pieno su bandele, pradėdavo studijuoti. Jam buvo labai svarbu, kad nekristų jo pažymiai, nes, netekus stipendijos, reikėtų pamiršti apie aukštąjį mokslą. Net valydamas dėmėtą baro paviršių. Linas mintyse planavo savo studijas, galvojo apie medžiagą diplominiam darbui, artėjant jo studijų ketvirtųjų metų pabaigai. Pavykus kelis metus padirbėti advokato įstaigoje, jis svajojo ir apie magistrą, ir apie doktoratą.

Laikrodžio rodyklė jau visiškai nebetoli dvylikos. Linas barkštelėjo stiklais, norėdamas atkreipti žaidėjų dėmesį į vėlyvą laiką, ir iš stalčiaus išsitraukė raktus. Dar penkios minutės, ir jis galės važiuoti namo. Kiekvieną vakarą tuo pačiu metu jis jaudinosi, kad paskutinę minutę neįsiveržtų koks vėlyvas svečias ir nepareikalautų patarnavimo, po to ilgai barškindamas ledo gabalėliais stiklinėje, gal jau kiek išgėręs, linkęs į kalbas... O vis tik yra būtina būti mandagiu su kiekvienu klientu.

— Atleiskit, ponai, bet aš turiu uždaryti barą. Jau beveik dvylikta valanda, — Linas, prisiartinęs prie bilijardo stalo, atsargiai užkalbino žaidėjus.

— Po šimts pypkių! Na, jau ir vidurnaktis, o mudu, atrodo, ką tik pradėjova, — šyptelėjo Antanas Gudonis, dėdamas bilijardo lazdą į lentynėlę. Jo partneris ir bendravardis, Antanas Suikis, savo draugų „zuikiu" pravardžiuojamas, pasekė savo draugo pavyzdžiu ir pradėjo raustis po kišenes, ieškodamas savo automobilio raktų. Linas jau buvo arti durų, pasirengęs išleisti žaidėjus, kai durys plačiai atsidarė ir jose pasirodė stambus, aukštas barzdotas vyras, keistokai apsirengęs, apglamžytą jūreivio kepurę užsismaukęs žemai ant kaktos.

— Mes jau uždarome, — pareiškė Linas, ištiesdamas ranką, kad užstotų nepažįstamajam kelią. — Baras veikia tik iki dvyliktos valandos, — dar pridėjo jis. Už jo nugaros stovėjo abu Antanai, pasiruošę išeiti, bet sustojo žinodami, kad gal Linui nejauku būti vienam su nepažįstamuoju.

— Ar tamsta man norite pasakyti, kad per tris minutes jūs man negalėsite atkimšti butelio alaus? — prašneko vėlyvas svečias. — Jei reikia, aš galiu ir išėjęs išgerti, nes turiu kaip nors numalšinti troškulį. Juk čia toji garsi lietuviška svetainė, visuose lietuviškuose laikraščiuose išgarsinta kaip „tautinis, pramoginis ir kultūrinis centras", — kiek pakimusiu balsu kalbėjo nepažįstamasis. Jo taisyklingoje lietuvių kalboje skambėjo nepažįstamas akcentas, savotiškai užtęsiant kai kurias balses ir suminkštinant priebalsius. — Lietuviško vaišingumo vardan, duokite man vieną stiklą putojančio, šalto alaus, ir aš daugiau nieko nenoriu. Pinigų turiu.

Bilijardą žaidė Antanai smalsiai stebėjo atėjusį.

— Atrodo, kad svečias iš toli, Linai. Gal įleiskite, nors laikrodis jau tik dvi minutes iki dvyliktos rodo, — įsiterpė „Zuikis".

— Nekartą čia kiti iki pirmos užsisėdi, — pritarė Gudonis.

Linas, pagalvojęs apie kelionę į namus ir rytojaus dieną universitete, norėjo protestuoti, bet supratęs, kad tai tikrai esama lietuvio ir svečio iš toli, pasitraukė nuo durų, išleido Antanus, užrakino duris ir sugrįžo už baro. Nepažįstamasis jau spėjo įsipatoginti ant aukštos baro kėdutės. Jo keistos formos lagaminas arba, geriau sakant, kuprinė, gulėjo prie jo kojų ant grindų, o tamsiai mėlyna, gerokai apdėvėta jūreiviška kepurė buvo padėta ant baro, atidengusi kiek susivėlusią, žilstelėjusią galvą.

(Bus daugiau)

VYSK. P. BALTAKIO KALĖDINIS SVEIKINIMAS

Mieli Broliai, Sesės,

Šventąją Kalėdų naktį mes instinktyviai prisimename pirmųjų Kalėdų vaizdą, užeigos šeimininką, sakantį Marijai ir Juozapui „jums nėra vietos", šaltą ir nešvarų gyvulių urvą, ėdžiose paguldytą ką tik gimusį Kūdikėlį, nustebusius piemenis, tylioje meilėje ir pagarboje paskendusius Mariją ir Juozapą, angelus, giedančius „Garbė Dievui aukštybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms".

Kaip gražus ir prasmingas yra prisiminimas šio istorinio, prieš 2000 metų atsitikusio įvykio, tačiau juo negalime apsiriboti apmąstant Kalėdų paslaptį. Dievo įsikūnijimo paslaptis nėra vien istorinis, prieš 2000 metų atsitikęs įvykis. Dievo įsikūnijimo, pasaulyje pasilikimo paslaptis yra sykiu ir dabarties tikrovė, tebesitęsianti nuo pirmojo Marijos atsakymo angelui „Fiat" — tebūnie taip kaip tu man pasakei, iki pat šios dienos, iki pat pasaulio pabaigos. Kas įvyko Marijoje fiziniu būdu, dvasiniai atsikartoja kiekviename iš mūsų. Kiekviename žmoguje per krikšto sakramentą Dievo Sūnus, Šv. Dvasios veikimu, ateina atnaujinti savo gyvenimo žemėje, tęsti išganymo misijos pasaulyje, skelbti garbę Dievui ir nešti taiką žmonėms.

Prieš įžengdamas į dangų Kristus pažadėjo pasilikti su mumis iki pasaulio pabaigos, per mus krikščionis plėsti savo taikos ir meilės karalystę žemėje. Bet mes, negalėdami pilnai suprasti krikšto pasekmių, Kristaus pasilikimą žemėje apribojame sakramentais, jo išganymą teikiančios misijos tęsimą priskiriame tik popiežiui, vyskupams ir kunigams. Tai tėra tik dalis tos paslaptingos tikrovės. Sakramentai ir kunigija tėra tik tarpininkai, priemonės, kuriomis Kristus ateina pas mus. Tai yra mes, aš, Jūs ir kiekvienas krikščionis, kuriuose Kristus atnaujina savo gyvenimą žemėje, per kuriuos kuria savo karalystę, teikia garbę Dievui ir neša taiką pasauliui. „Gyvenu aš, bet jau ne aš, o Kristus gyvena manyje", sako šv. Paulius apaštalas. Iš tikrųjų ar nėra tiesa, kad šiandien Kristus neturi kitų rankų, kuriomis jis laimina, o tik mūsų; kitų kojų, kuriomis lanko ligonius ir gyvenimo nuskriaustuosius, o tik mūsų; kitos širdies, kuria išreiškia Dievo meilę žmonėms, o tik mūsų. Kristus neturi kito matomo, žmogiškame kūne gyvenimo, kuriuo skelbtų pasauliui, kad Dievas yra visų žmonių Tėvas, o mes esame vienas kito broliai ir seserys, turį pareigą rūpintis vienas kito gerove. Tai mūsų — jūsų, mano ir kiekvieno krikščionio konkretus gyvenimas.

Kaip mielai gėrimės pirmųjų Kalėdų suromantinta Dievo įsikūnijimo paslaptimi, taip nenoromis, su savotišku pasipriešinimu ir netikėjimu kratomės Kalėdų paslapties pasekmių mumyse, iš krikšto sakramento išplaukiančių įsipareigojimų — būti Kristaus gyvenimo žemėje pratęsėjais.

Su meile ir dėkingumu apmąstydami Kalėdų paslaptį, neapsiribokime vien istoriniu, prieš 2000 metų atsitikusiu įvykiu — Dievo Sūnaus įsikūnijimu Marijoje ir Jo gimimu Betliejaus prakartėlėje. Pabandykime tyliame susikaupime apgalvoti Kalėdų paslapties pasekmes mūsų asmeniniame gyvenime, pažiūrėti, kaip aš, krikščionis, leidžiu Kristui atnaujinti savo gyvenimą manyje, šiame dvidešimtame amžiuje, kiek leidžiu pasinaudoti mano rankomis, mano kojomis, mano lūpomis, mano protu, mano širdimi, man Dievo duotais talentais.

Šv. Pranciškus Asyžietis tobulai leido Dievo Sūnui atnaujinti savo gyvenimą žmogiškame kūne. Prašykime sykiu su šv. Pranciškum: Viešpatie, aš noriu nešti Tavo taiką: kur neapykanta, leisk man atskleisti Tavo meilę; kur įžeidimas — Tavo atlaidumą; kur abejonė — tikėjimą; kur neviltis — Tavo šviesią viltį; kur tamsa — Tavo saulės spindulius; kur nuliūdimas — tikrą džiaugsmą Tavyje.

Šios šv. Pranciškaus kalėdinės dvasios ypatingai yra išsiilgę keturiasdešimt penkerius su virš metų nužmoginimą kentėję mūsų broliai ir seserys okupuotoje tėvynėje. Malda, gražiu krikščioniško gyvenimo pavyzdžiu bei nusiųsta gera religine knyga padėkime nualintai tautai pasiekti pilną, autentišką atgimimą, pagelbėkime Betliejaus kūdikyje atpažinti Viešpatį Išganytoją, per krikšto sakramentą pratęsiantį savo misiją pasaulyje kiekvieno krikščionio asmenyje.

Džiugių ir prasmingų šv. Kalėdų ir Dievo palaimos Naujuose metuose.

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje
Vyskupas
Paulius A. Baltakis, O.F.M.

Ingrida Bublienė su žurnaliste iš Vilniaus „Gimtojo krašto" redaktore, besilankančia JAV-bėse, Julija Mušinskiene.

Nuotr. **Vl. Bacevičiaus**

ARCHITEKTŪRA KRYŽKELĖJE

Šeštajame Mokslo ir kūrybos simpoziume architektūros klausimai nagrinėti tris kartus — plenarinėje sesijoje, dalyvaujant platesniam suvažiavimo dalyvių ratui, ir du kartus kolegų-ių tarpe nedideliame 119 kambaryje, kur buvo eksponuoti 44 jaunųjų Lietuvos architektų kūrybos lakštai.

Šiuos tris renginius, kaip sąsajas, jungė laikas nuo laiko iškylantys klausimai: kokia rytdienos Lietuvos architektūra ir ar turėsime tautinę lietuvių architektūros mokyklą?

Plenarinėje sesijoje, kurią moderavo arch. Albertas Kerelis, tarsi buvo apnuogintos šios problemos šaknys. Pirmas kalbėtojas, ilgametis simpoziumų dalyvis arch. Edmundas Arbas, teigdamas lietuvių kultūros (ypač folkloro) savaimingumą, drąsiai paklausė, kokius kelius tiesiame į lietuviškos architektūros savaimingumą, ar naudotina tautinė ornamentika, heraldika mūsų architektūroje, tėviškėje bei išeivijoje?

Šis klausimas nebuvo suprastas pažodžiui ir tolimesniuose pasisakymuose, diskusijoje ar klausimuose persipindavo su lietuvio architekto paskirties bei atsakomybės nagrinėjimu. Vilnietis architektas Gediminas Baravykas nagrinėjo šiandieninės architektūros Lietuvoje padėtį ir jos priežastis: valdišką architektūros atskyrimą nuo bendro kultūros konteksto ir vystymosi atsilikusių ir nepaslankių statybinių technologijų varžtuose. Negalime neįvertinti respublikos architektų pastangų būti geresniais didžiulės valstybės kontekste, bet negalime nuneigti ir architektų dalyvavimo projektuose, pažeidžiančiuose nūdienos gamtosaugos ir paminklosaugos reikalavimus. Architektas plačiau apsistojo ties rytdienos architektūros galimais keliais.

Paminklosauga, jos nauji reikalavimai, aktyvus visuomenės dalyvavimas šioje srityje buvo pagrindiniai respublikinės kultūros paminklų globos tarybos „Paveldo" pirmininko filosofo Romualdo Ozolo pasisakymo teiginiai. Sesijos dalyviai susipažino su kompleksine kultūrinės aplinkos išsaugojimo koncepcija, kaip su atkuriamos tautinės kultūros neatskiriama dalimi.

Architektas iš Stuttgarto Alfredas Lutzas, polemiškai palietęs keliamus lietuviškos architektūros klausimus, ilgiau apsistojo ties išeivijos architekto ryšių su gimtąja žeme ir jos kultūra, kaip būtinų sąlygų tarpti tautiniams 'elementams jų kūryboje.

Diskusija ir gausūs klausimai iš šalies paskatino simpoziumo dalyvius — architektus rimtam ir įtemptam darbui savam tarpe.

Penkiolikos pranešimų platesnis aprašymas ar nagrinėjimas trumpoje apžvalgoje neįmanomas, tačiau galima teigti, kad atskiri pranešimai traktuotini, kaip tarpiniai ar daliniai atsakymai į plenarinio posėdžio klausimus. O gal tai problemų užaštrinimas ar pagilinimas. Architektų darbą simpoziume galime vertinti kaip mozaiką, kur kiekvienas spalva ir faktūra nori teigti save, bet tuo pačiu atskleisdamas ir plačias susirinkusio kolektyvo galimybes.

Čia norėčiau pasidžiaugti jaunųjų išeivijos architektų A. Lutzo, D. Empakerio, A. Rumšos, P. Žmuidzino, A. Rimavičiaus bei L. Garsienės pranešimais, pasižyminčiais ne tik profesionalumu, bet ir savarankišku, kartais drąsiu mąstymu. O pranešimai iš Lietuvos galėjo būti mažiau apžvalginiai, daugiau analytiniai ir polemiški. Visumoje susėdę prie bendro stalo tarsi pasijutome stipresni, suvokę savo bendrumą ir įveikę nereikalingą atsargumą. Bendrumo laidas — meilė ir atsakomybė Tėvynei, išvaikė santūrumo ir atsargumo miglas ir patys nepastebėję, kai baigę pranešimus grįžome prie pagrindinės diskusijos — kokiu keliu pasieksime tautinės architektūros aukštumų: etnografinių motyvų interpretacija ar eksploatavimu, savotišku atsiribojimu vardan savasties sustiprinimo ar atviram integravimuisi pasaulinėje architektūroje, nebojant kaltinimo kosmopolitizmu? Nuomonės pasiskirstė. Gal nemokėjome net tiksliai apibrėžti savo pozicijos, daugiausia atmesdami erdviniam architektūros menui svetimą vaizdinę stilizaciją, turim palikti galimus kelius lietuvio tapatybės siekimui architektūroje, kaip dvasiniai etnoso išraiškai daiktinės aplinkos kūrime.

Išsiskirstėme tarsi nebaigę diskusijų, bet pajutę bendrą naštą ir ieškodami naujų sąveikos taškų. Pirmoji pasaulio lietuvių architektūros paroda turėtų būti naujas žingsnis — mūsų architektūros savų orientierų ieškojimas, kur ne tik deklaracijomis, o konkrečiais darbais aiškintumėmės: „Quo vadis architectura lietuanensis?" (Kur eini lietuvių architektūra?)

Arch. Gediminas Baravykas

JAUNA KORESPONDENTĖ

Lina Balčiūnaitė (Lina Balciunas), dr. Algimanto ir Margaritos Balčiūnų 15-kametė duktė, yra Kalifornijos laikraščio „Mountain Democrat" sporto skyriaus pastovi korespondentė. Ji pradėjo dar prieš metus, būdama 14 m., pirmoje aukš. mokyklos spec. gabiųjų klasėje. Jos straipsniai gyvi, išsamūs ir spalvingi, nenuobodu skaityti net nesportininkui. Lina, susilaukusi gero įvertinimo, žada, baigusi aukšt. mokyklą, studijuoti žurnalistiką, jei tas sprendimas dar nepasikeis. Kaip kiekvienas augantis, mėgo baletą, pianino pamokas, galvojo apie nervų chirurgiją medicinoj, vėliau, ūgiui tįstelėjus, kokius metus mane esanti profesionalė krepšininkė, netrukus pamėgo slidžių sportą, o sekantis su korespondencijoms, šalia intensyvaus mokslo, jau porą metų yra jauna, gabi žurnalistė.

Kaip visa tai suspėja? Jų šeimoje televizija tyli ir nepasigendama, todėl yra gražaus užsiėmimo su pamokomis, sportu ar rankdarbiais bei šeimos bendravimu. Jaunesnis brolis Jonukas taipgi pavyzdingas mokinys bei jo amžiaus sportininkas. Laisvalaikiu visa šeima mėgsta išvykas į kalnus, kartais automobily su palapinėmis, kartais vien su kuprinėmis, nakvyne gamtoje. Praėjusią vasarą visa šeima aplankė Aliaską, tėvų 20 m. vedybų proga.

Lina pradėjo susirašinėti su 15-likine mergaite iš Ukmergės, kurios skelbimėlis buvo įdėtas „Drauge". Jau gavo ir atsakymą su pageidavimu daugiau rašančių iš abiejų pusių.

Būdama pradžios mokykloje Lina, mamytės padedama, atstovaudavo Lietuvai vietinėje mokykloje švenčių metu etniniuose pasirodymuose su gintarų, lietuviškų audinių bei juostų parodėlėmis, kuriuos yra gavę iš giminių (O.B. Audronė ir Bronius Balčiūnai — tėvukai), taipgi taut. vaikišką kostiumą Ulėnienės dėka iš jos anūkės.

Jų šeima mamytės dėka „adoptavo" senutę vietiniuose slaugymo namuose, kuri negali vaikščioti be kėdės ir nelankoma tolimesnių giminių. Jie aplanko ją švečių progomis, jos gimimo dienoj, suteikdami daug džiaugsmo dovanėlėmis ir pastoviu artimumu, pagal galimybes parūpina jai būtiniausių reikmenų, kurie labai reikalingi ir ne visuomet slaugnamyje laiku suteikiami. Bent kartą arba ir du kartus metuose šeima aplanko ir pabūna su tėvukais New Jersey, susitikdami čia Algimanto brolį Rytį su šeima: Darium, Emiliute ir Lora.

Koresp.

Jonas, Darius ir Lina Balčiūnai pas tėvukus New Jersey.

CHICAGOS ŽINIOS

UŽDARĖ AUTOBUSŲ STOTĮ

Greyhound autobusų stotis Chicagos miesto centre prie Clark ir Randolph gatvių uždaryta. Ji veikė 36 metus. Per ją pravažiavo daug milijonų keleivių. Nauja stotis yra toliau į pietvakarius.

MIESTO BIUDŽETAS 3 BIL.

Chicagos miesto naujas biudžetas, siekiąs 3, bil., buvo lengvai patvirtintas aldermanų. Be kitko juo skiriama 3 mil. dol. vandentiekio praplėtimui. Pats biudžetas — rekordinio dydžio.

AUTOMOBILIŲ APDRAUDA

Illinois valstijoje yra dar daugiau kaip ketvirtadalis vairuotojų, kurių automobiliams nėra išimtos apdraudos. Tokiems duota laiko iki Naujų Metų išsiimti apdraudą arba teks mokėti 500 dol. pabaudos ir praras vairavimo leidimą.

SULANKSTOMI STALAI

Perspėjama, kad sulankstomi stalai gali sužeisti ar net užmušti kūdikius ir vaikus.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **767-0600** arba **778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One stop Real Estate

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402
Pirkdami naujus, arba gerame stovyje vartotus automobilius ir sunkvežimius, **apsilankykite** Anderson Bros. Ford. **RAIMUNDAS (Ray) BARTAŠIUS** jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

FOR RENT

Išnuomojami 5 maži kamb. antrame aukšte, Lemonte. Nuoma $350 be šilumos.
Tel. 312-376-0010

HELP WANTED

DIETARY AIDE
Part-time position available for nursing home setting. Must be able to work evenings and weekends, 10:30 am - 7 pm. Duties include dishwashing, clean-up and serving meals. Must enjoy working with the elderly, be hardworking and dependable. Must speak Fluent English.
Westchester Manor
708-531-1441
An Equal Opportunity Employer M/F

LIMO DRIVERS
Full & part time. Top pay. Company car. Must be able to communicate Fluently in English
Apply in Person
UNITED LIMOUSINE
432 Ogden
Downers Grove

POVILAS PETKEVIČIUS

LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektyvios ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir suktas. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

AMŽINO ĮŠALO ŽEMĖJE

Sukrečiantys vaikų ir paauglių atsiminimai iš pergyvenimų Sibiro gulaguose.

Knyga išleista atgimstančioje Lietuvoje.

Kaina su persiuntimu 12 dol.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 80 c. valst. mokesčio.

Alytaus „Dainava" su svečiais iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Iš kairės: Rita Dambrauskaitė, Aldona Rudžiauskienė, Stasys Gutauskas, Irena Zarauskienė, Danutė Plytnikienė, Genovaitė Plenienė ir Aleksandras Plenys (iš JAV), Danutė Jakštienė, Antanas Mozura, Romutė Jankauskienė, Ovidijus Padleckis ir Kazimieras Kleiza.

ALYTAUS DAINAVA APIE AMERIKĄ

Jau mums žinoma, kad JAV-bėse dalyvavo Alytaus „Dainava" įvairių tautų festivalyje. Šio ansamblio vadovas Romualdas Ambroževičius „Alytaus naujienose" rašo: „Atstovauti šaltai tokiame prestižiniame festivalyje, kaip „Fokmoot" (JAV) — ne tik didžiulė garbė ir pasitikėjimas, bet ir didžiulė atsakomybė — parodyti atgimstančios Lietuvos krašto kultūrą, meną, buitį... Juo labiau JAV, kuriose nuoširdžiai domimasi fokloru, tradicijomis,kultūra".

Ir „Dainava" neapvylė amerikiečių, neapvylė ir daugelio tautų, dalyvavusių šiame festivalyje su savo tautiniais šokiais, rodančiais tautinį meną ir tautinę kultūrą. Festivalyje dalyvavo, be lietuvių, dar ir švedai, Naujosios Zelandijos aborigenai, Marsinikos salos negrai, meksikiečiai, kiniečiai, indai, jugoslavai, čekai ir gal ir kiti. Visi rodė savo meną. Labiausiai žavėjosi Meksikos ir Lietuvos šokiais. Lietuviai turėjo savo programą net pakartoti, pasirodyti iš naujo. Tai buvo ne tik Alytaus „Dainavos" pasirodymas, bet ir visos Lietuvos reprezentacija.

R. Ambroževičius, papasakojęs apie „Dainavos" dalyvavimą Graikijoje, Maltos saloje, Italijoje, Ispanijoje, Rytų Vokietijoje, Olandijoje, pasakoja apie sutiktus lietuvius „Anapus žemės rutulio" – Amerikoje. Pasisako, kad New Yorke jau sutiko lietuvių, bet jais negalėjo džiaugtis, nes kelias tolimas — 1300 kilometrų.

Atvykę į festivalį ir su vėliava grįžę į viešbutį, girdi lietuviškai kalbant. „Tai dvi lietuvaitės, kilusios iš Alytaus", rašo autorius. Jos atvyko iš Clevelando susitikti savo artimuosius iš Lietuvos. Rytojaus dieną jau užkalbino lietuviai iš Toronto, Kanados, kiti iš Floridos. „Vėliau atvyko Čikagos lietuvių ansamblio „Dainava" prezidentė ir keli dalyviai. Kiek nuoširdžių susitikimų, įspūdžių, džiaugsmo!".

Šiaurės Karolina — visiškai „nelietuviška" valstija. Ji toli nuo pagrindinių Amerikos miestų, kur gyvena lietuviai. Bet sužinojo ir nesigailėjo ilgo kelio padaryti džiaugsmą Alytaus „Dainavai" ir pasidžiaugti jos menu. „Nemažai tenykščių lietuvių įveikė šį astumą, kad sutiktų žmones iš gimtosios žemės, kad galėtų pajusti gimtinės alsavimą, nors trumpam atgaivinti sielą. Daugiausia tai žmonės, likimo išblaškyti po margą pasaulį, kentėję kaip ir visa mūsų tauta", rašo autorius.

Romualdas Ambroževičius primena, kad apie jų viešnagę rašė JAV laikraščiai, Toronto „Tėviškės žiburiai", Chicagos „Draugas", Clevelando „Dirva" ir kiti, kurių dėka įvyko šis nuoširdus susitikimas. Jis primena, kad ansambliečiai surengė specialų koncertą atvykusiems iš Chicagos, o jį įrašė į juostą. Taip pat matė tautinių šokių šventę Clevelande, įrašytą į juostą.

Autorius užbaigia per du „Alytaus naujienų" numerius savo straipsnį išvada: „Sutikę daug nuoširdžių žmonių, įgiję naujų draugų, dainaviečiai pasiryžo dar daugiau ir prasmingiau dirbti. Pajutome, koks svarbus ir reikalingas dialogas tarp žmonių, tautų, kad daina ir šokis — galingas ir įtaigus ginklas kovoje už taiką, tautų draugystę, kad daina ir šokis padeda suartėti žmonėms, suprasti vieniems kitus..."

Manoma, kad ir išeivijos dainos ir šokiai padeda mums patiems suartėti tarp savęs, su savo tauta ir su pasauliu, kuris meną dar vertina.

P.S. Jau praėjo nemažai laiko, kaip Alytaus „Dainava" lankėsi Šiaurės Karolinoje. Mūsų pažintis su jais, tame nuošaliame miestelyje, davė pradžią tolimesnei šiltai draugystei.

Prieš mėnesį, lankydamiesi Lietuvoj, turėjom progos nuvykti į Alytų ir dabar jau pabūti jų svečiais. Buvom priimti su didžiausiu džiaugsmu, nuoširdumu ir nuolatine daina. Lankėme gražiąsias Alytaus, Druskininkų apylinkes. Žavėjomės lieknom, kaip žvakės, pušų giriom, rudens pageltusiais beržais. Įlipom į Punios piliakalnį, kurio papėdėj Nemunas vingiavo į vakarus. Dalijomės įspūdžiais, patirtais mums Lietuvoje, o jiems JAV. „Dainavos" kolektyvo korespondentas R. Ambroževičius savo kelionės įspūdžius buvo aprašęs „Alytaus Naujienose".

Genovaitė ir Aleksandras Pleniai

A†A.
GABRIELĖ KORZONIENĖ
VOLODKAITĖ

Gyveno Čikagoje.

Mirė 1989 m. gruodžio 10 d., sulaukusi 79 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šiauliuose. Amerikoe išgyveno 40 metų.

Giliame liūdesyje liko vyras Edmundas, sūnus Raimundas, marti Danutė ir anūkas Algis Korzonai, duktė Liūda, žentas Albertas ir anūkas Ričardas Geviai, brolis dr. Jurgis Volodka su žmona Regina, a.a. brolio Česlovo žmona Teresė Volodkienė, jų vaikai Liūdas, Algis ir Rūta su šeimomis ir kiti giminės.

Priklausė žemaičių studenčių Korp! Filiae Samogitiae.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, gruodžio 12 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 13 d. Iš koplyčios 10 val.ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Pranešdami šią liūdną žinią artimiesiems, liekame didžiai nuliūdę:

Vyras, sūnus ir duktė su šeimomis.

Laidotuvių dir. Donald A. Petkus — 312 -476-2345.

A.†A.
GABRIELEI KORZONIENEI

mirus, jos mylimam vyrui EDMUNDUI, dukteriai LIUDAI ir sūnui RAIMUNDUI su šeimomis reiškia giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Kviklių ir Lukų šeimos

A.†A.
VINCENTUI LIULEVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną MONIKĄ, jo vaikus: SAULĘ, AUKSĘ, ARŪNĄ ir jų šeimas

Los Angeles ateitininkai

A†A.
Istorikui VINCENTUI LIULEVIČIUI

mirus, savo sesutei MONIKAI, netekusiai mylimo Vyro, o vaikams ARŪNUI, SAULEI ir AUKSEI neužmirštamo Tėvelio juos ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiu

Sesuo Julija Matulionienė ir vaikai
Margis, Daiva ir Dobilas su šeimomis

A.†A.
GABRIELEI KORZONIENEI

mirus, jos vyrui EDMUNDUI, sūnui RAIMUNDUI, dukrai LIUDAI bei jų šeimoms, broliui dr. JURGIUI ir jo žmonai REGINAI reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Gabrielė ir Albinas Dzirvonai
Bronė ir Albertas Kremeriai
Irena ir Eugenijus Slavinskai
Elena ir Adolfas Švažai
Emilija ir Liūdas Valančiai

A.†A.
NINAI PODERIENEI

mirus, sūnui ŽYGIUI su šeima, dukteriai GIEDREI su šeima ir seseriai LEOKADIJAI PUODŽIŪNIENEI reiškiame gilią užuojautą.

LB Melrose Parko apylinkė

Mūsų mielam

A.†A.
ADOMUI VILIUŠIUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą seserims, broliui ir giminėms.

O Tau, Adomai, Amžinos Ramybės!

Klasės draugai Lietuvoje, Australijoje, Kanadoje ir Amerikoje

---

A.†A.
NINAI PODERIENEI

mirus, sūnui ŽYGIUI su šeima, dukteriai GIEDREI su šeima ir seseriai LEOKADIJAI PUODŽIŪNIENEI reiškiame gilią užuojautą.

Melrose Parko Lietuvių klubas

A.†A.
VACLOVUI SIMUČIUI

mirus, jo žmonai TERESEI, sūnui ROBERTUI, motinai MAGDELENAI SIMUTIENEI, seserims MARYTEI ALEKSIEJŪNIENEI, vyrui ALFONSUI, JADVYGAI DIJOKIENEI ir vyrui VYTUI reiškiame gilią užuojautą.

Antanas ir Petronėlė Gudoniai
Vladas ir Albina Balsiai
Eugenijus ir Kazytė Vaišvilai
Brigita Tamošiūnienė
Sofija Žiūraitienė
Vanda Mickienė
Nina Liubinienė
Jonas ir Vladė Gliosai
Kazys ir Adelė Genčiai
Jonas ir Bronė Balniai

A.†A.
VACIUI BRINKIUI

mirus, jo brolį dr. ZIGMĄ BRINKĮ, jo šeimą, gimines ir artimuosius užjaučiame ir kartu liūdime.

Dana Paškevičienė
Irena ir Mečys Šilkaičiai

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
ZIGMAS ŽILIONIS

Laikui greitai bėgant, jau suėjo 10 metų, kaip iš mūsų tarpo išsiskyrė mylimas Vyras ir Tėvas.

Jo neišdildomas atminimas liko su mumis labai gyvas iki šių dienų. Visumet būsim su juo, nes tai buvo jautrios širdies ir visiems malonus žmogus. Šiuo norime pranešti draugams ir pažįstamiems, kad šv. Mišios už a.a. Zigmo sielą bus atnašaujamos gruodžio 16 d. 9:00 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai kviečiame artimuosius dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už a.a. Zigmo Žilionio sielą.

Nuliūdę: **žmona Julija, duktė Aldona, sūnus Česlovas bei jų šeimos.**

Lietuvių Operos dirigentui muz. ALVYDUI VASAIČIUI ir visiems jo artimiesiems, netekus mylimo Tėvo

A.†A.
Teis. JONO VASAIČIO

reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Lietuvių Opera

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x **Ona ir dr. Stasys Bačkiai** 1989 m. gruodžio 18 d. išvyksta nuolatiniam apsigyvenimui į Prancūziją. Jų naujas adresas (Paryžiaus priemiestyje) bus — **6, Residence du Val de Seine, 78430 Louveciennes, France.** Dr. Stasys Bačkis yra Lietuvos Diplomatijos šefas.

x **Zita Petkienė** iš Seattle, Wash., buvo atvykusi aplankyti savo motinos ir pažįstamų Chicagos mieste. Ji gruodžio 8 d., penktadienį, motinos lydima, aplankė „Draugo" redakciją, kuriai atvežė nuotraukų iš Seattlė, ir administracijoje įsigijo naujausių leidinių. Z. Petkienė yra nuolatinė „Draugo" bendradarbė Seattle ir kartu su V. Kuprėnaite „Tulpės-Times" redaktorė. Ji taip pat vadovauja „Lietučio" tautinių šokių grupei.

x **Lietuvos Vyčių 36 kuopos** tradicinės Kūčios bus gruodžio 18 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje Brighton Parke. Kūčių pradžia 7 val. vak. Programoje bus David Gaidas pakviesti žmonės iš Raudonojo Kryžiaus, taip pat Elena Sirutienė ir William Liauba.

x **Atgimimas žmoniškai veiklai** gyd. psichiatro Algirdo Statkevičiaus pranešimas Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Dalyvauja kun. J. Juozevičius, gail. sesuo Elena Peržinskienė, Grožvyda Giedraitytė, Antanas Kevėža. Kraujospūdžio matavimas. Kalėdinis baletas — Spragtukas video filma. Alvudo gėrybėmis vaišinimasis ir jų į namus išsinešimas. Visi laukiami. Visiems įėjimas laisvas.

x **Regina ir Vincas Vaitkai,** New Buffalo, Mich., Kalėdų švenčių proga sveikina savo draugus, pažįstamus ir linki laimės ir sveikatos Naujuose 1990 Metuose. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja „Draugui".

x **Antanas Balčytis** šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiai sveikina gimines, geradarius, bendraminčius ir draugus ir linki džiaugsmingai praleisti šventes ir sėkmingų 1990 Metų.

x **Nidos restoranas kviečia jus užsisakyti** patiekalus Kūčių ir Kalėdų stalui. Turėsime kimštos lydekos, įvairių silkių, žuvies, vinigreto, daržovių mišrainių, įvairių mėsos gaminių, tortų, pyragų ir daug kitų skanumynų. Nauji savininkai jums maloniai patarnaus. **Nida, 2617 W. 71 St., Chicago, tel. (312) 476-7675.**

(sk)

x **Romas Pukštys,** Transpak firmos savininkas, praneša, kad sausio mėn. važiuoja į Lietuvą. Mielai vėl tarpininkaus įvairiais reikalais: pinigai, palikimai, butai. Kreiptis iki sausio 1 d. **Transpak, 2638 W. 69 St., tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Daug įdomybių vienoje popietėje,** kuri rengiama Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte, gruodžio 17 d. po šv. Mišių! Fotomenininkas Algimantas Kezys pristatys naują knygą, „Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages". Autorius — fotografas Romualdas Požerskis iš Kauno. Dainininkas iš Vilniaus, Algimantas Barniškis, padainuos linksmų lietuviškų dainų, o mūsų darbščiosios šeimininkės pavaišins išradingai paruoštais užkandžiais, pyračiais ir kava. Kviečiame apsilankyti.

(sk)

x **Trijų menininkų iš Lietuvos** — solisto Vaclovo Daunoro, pianisto Roberto Bekionio ir aktoriaus Algirdo Grašio koncertas New Yorke gruodžio 9 d. ir Hartforde gruodžio 10 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Chicagoje jų koncertas bus ateinančių metų sausio 7 d. Bilietus jau dabar galima įsigyti Vaznelių parduotuvėje.

x **Lietuvos Vyčių distrikto** susirinkimas bus gruodžio 16 d., šeštadienį, 2 val. Šv. Jurgio parapijos salėje Bridgeporte. Prašoma visų delegatų dalyvauti.

x **Alfonsas Nakas,** mūsų nuolatinis bendradarbis iš Sunny Hills, FL, parašė išsamų laišką, kuris buvo išspausdintas Panama City išeinančiame laikraštyje „The News Herald" lapkričio 29 laidoje apie pašto tarnybą. Jis aiškiai pasisako prieš visus nenormalumus pašte ir jo darbuose, nepristatant laiku laiškų ir kitos siuntos.

x **LKDS Biuletenis,** gruodžio mėnesio numeris, išėjo iš spaudos. Biuletenyje yra kalėdinis sveikinimas ir platus aprašymas apie Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungos suvažiavimą rugsėjo 2-3 dienomis Chicagoje. Plačiai taip pat rašo apie Krikščionių demokratų internacionalinį kongresą Guatemaloje, Centro Amerikoje. Yra taip pat ir informacijos apie krikščionių demokratų veiklą ir apie bendrąją politiką.

x **Vytautas Adomaitis** ieško savo pusseserės Paulinos ir pusbrolių Petro ir Kazio arba jų vaikų. Jo tėvas Mykolas Chicagoje išgyveno 22 metus. Grįžęs Lietuvoj paliko brolį Povilą, sesutę Anną (Oną) Nausėdą (pagal antrą vyrą). Žinantys apie šią šeimą prašomi kreiptis į Vytautą Adomaitį, Panevėžys, Brazdžionio 5-66, Lithuania.

x **Dipl. teis. Marijonas Šnapštys ir Jo šeima** linki savo giminaičiams, bičiuliams, kolegoms teisininkams ir bendraminčiams tyro Kalėdinio džiaugsmo ir Naujuose 1990 Metuose jų svajonių išsipildymo.

x **Kotryna Graudienė,** Milltown, N.J., sveikina savo artimuosius, draugus bei pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujaisiais 1990 Metais, linki visiems geros sveikatos per ateinančius visus metus.

x **Justas ir Marytė Punkriai** su šeima, Gulfport, Florida, visiems linki linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų 1990 Metų.

x **Galime atidaryti sąskaitą doleriais jūsų giminėms Lietuvoje.** Galės pirkti „dolerinėje" šiuo metu trūkstamų prekių: muilo, aliejaus ir pan. **Romas Pukštys, Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.**

(sk.)

LST Korp! Neo-Lithuania kviečia lietuvių studentus į antrąją profesijų konferenciją, kuri įvyks sausio 12-14 d. Olympia Resort, WI. Registracijai — informacijai skambinkite **Jurgiui, tel. (708) 388-2041.**

(sk)

x **Lietuvos keliauninkų dėmesiui.** Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, įskaitant bilietus į kitus miestus — lėktuvais, traukiniais ar autobusais — skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**

(sk)

x **Anastazija Bukšnienė,** Chicago, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų 1990 Metų proga sveikina savo gimines ir pažįstamus ir linki visiems geros sveikatos. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja 25 dol. „Draugui".

x **Alfonsas Gečas,** Reedsburg, Wisc., šv. Kalėdų ir Naujųjų 1990 Metų proga sveikina draugus, pažįstamus, bendradarbius, linki visiems geros sveikatos ir linksmai praleisti šventes. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja „Draugo" paramai.

x **Lietuvių Moterų klubo federacijos,** Waterbury, Ct., klubas per Albiną Paliulienę atsiuntė 25 dol. auką ir palinkėjo linksmų švenčių. Nuoširdus ačiū už palaikymą savos spaudos.

x **Norman Burstein,** Skokie, Ill., moteriškų kailių prekybininkas, (tel. 708-677-8489) sveikina visus savo klientus, draugus ir pažįstamus su Kalėdų šventėmis, linki visiems geros sveikatos, džiaugsmingai jas praleisti su savo artimaisiais, o Naujuosius 1990 Metus sveikai ir linksmai sutikti.

x **Ona Didžbalis,** Menomonee Falls, Wisc., Mečislovas Žeimys, Chicago, Ill., Domas Micuta, Waukegan, Ill., Bruno Sedleckas, Chicago, Ill. pratęsdami „Draugo" prenumeratą, pridėjo po 20 dol. aukų. Labai dėkojame ir visus skelbiame garbės prenumeratoriais.

x **Leonas Bildušas,** Bronius Šliažas, Jonas Indriūnas, Joana Montrimas, visi iš Chicago, Ill., Jurgis Damas, Naperville, Ill., Stasė Taucytė, Waukegan, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x **Inž. Zigmas Brazis,** Indian Head Park, Ill., Gedas Kaunas, Redondo Beach, Cal., Pranė Ozalas, Woodhaven, NY., Bronė ir Vyt. Bildušai, Montgomery, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Nuoširdus ačiū.

x **Bronius Kviklys,** žurnalistas, knygų autorius, Felicija Mačiulis, H. Plaušinaitienė, K. Bagdonas, Vyto Stanevičius, Jonas Utara, Kazys Majauskas, B. Baublys, Viktoras Danėnas, M. Puškarskis, M. Mačianskis, Irena Whittermore, Halina Trapikas, S. Kazlauskas, pirmieji atsiuntė po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x **Vytautas Kupcikevičius,** Oak Lawn, Ill., Petras Gauronskas, Santa Monica, Cal., Leo Oksas, Los Angeles, Cal., Vladas Sniolis, South Pasadena, Fla., Alg. Lizdas, Omaha, Nebraska, „Draugo" garbės prenumeratoriai, rėmėjai, su prenumeratos pratęsimu atsiuntė po visą šimtinę. Labai dėkojame.

x **Linksmą giesmę mes užtrauksim:** Ateitininkų Kūčios sekmadienį, gruodžio 17 d. 3 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Vietas užsakyti **499-2447 ar 424-4150.**

(sk)

x **Amerikos Lietuvių Tarybos Pagalbinis Finansų Komitetas,** kurio nariai yra Petras Buchas, Daina Dumbrienė, Jūra Jasiūnienė, Angelė Katelienė, Oskaras Kremeris, Veronika Lenkevičienė, Matilda Marcinkienė ir Antanina Repšienė, su dideliu pasišventimu dirbdami, gausiai sutelkė lėšų ALT-bos vadovaujamiems Lietuvos laisvinimo reikalams. Komitetas ir toliau pasilieka telkti lėšas ALT vedamiems Lietuvos laisvinimo darbams. Komiteto našias pastangas labai vertiname ir reiškiame gilią padėką. **Amerikos Lietuvių Taryba.**

(sk)

Sol. Vaclovas Daunora su akompaniatorium Robertu Bekioniu koncertuos Amerikoje, tarp kitų koncertas bus Chicagoje ateinančių metų sausio 7 d.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SOCIALINĖ LIETUVIŲ TARNYBA

Socialinė lietuvių tarnyba gruodžio 6 d. surengė pagerbimą pasiaukojusių lietuvių artimo meilei, įsijungusių į vyresnio amžiaus lietuvių užmojus. Yra apie 30 talkininkų, apie 20 iš jų išvežioja maistą tiems, kurie patys negali išeiti iš namų. Kasdien nuvežamas maistas dvylikai lietuvių Chicagoje. Nuvežęs talkininkas pasikalba, išklauso rūpesčius ir, jei reikalas, praneša socialinei tarnybai. Tie talkininkai nemokamai vartoja savo automobilius, gazoliną ir laiką.

Į Seklyčią susirinkusius pasveikino V. Jasinevičius, kuris laikinai vadovauja socialiniam centrui. Jis pažymėjo, kad ta lietuviams būtina įstaiga reikalinga geraširdžių finansinės paramos. Šį vakarą yra proga padėkoti talkininkams. Jų tarpe yra dr. J. Kižys, nemokamai tikrinąs kraujo spaudimą, taip pat gail. sesuo Sofija Plenienė. Šioj socialinėj tarnyboj pastoviai dirba Julija Saulienė. Ji pasveikino svečius, reikšdama padėką. Į socialinę tarnybą yra įsijungusi ir Illinois univ. profesorė dr. Regina Kulienė. Lietuvių soc. tarnyboje ji yra patarėja, pasiryžusi pagelbėti, ieškant lėšų iš valdžios bei kitų fondų.

Socialinėje tarnyboje pilną laiką dirba Birutė Podienė, kuri tvarko informacijų ir patarnavimo reikalus. Pagalbos reikalingus žmones lanko Julija Saulienė, kuri, aplankiusi vargan patekusį lietuvį, pasirūpina valdžios įstaigų pagalba.

Į renginį Seklyčioj gruodžio 6 d. susirinko apie 70 žmonių. Susirinkusius sveikino savo ir dr. A. Razmos vardu Linas Norušis, socialinės tarnybos vadovas, dėkodamas už pagalbą ir talką. J. Saulienė papasakojo eilę atsitikimų, kur buvo padėta vienišiems, pagalbos reikalingiems. Pabrėžė, kad be čia susirinkusių paramos būtų neįmanoma atlikti būtiniausius reikalus.

Supažindino su Seklyčios patarnautojomis talkininkėmis: A. Buividienė, E. Paško, E. Kozlowska, J. Papieczka, E. Ziborienė, D. Stankevičienė, A. Steponavičienė, Gr. Butts, R. Podis, B. Podienė, D. Kairys, E. Sirutienė rūpinasi „Pensininko" leidimu.

V. Jasinevičius pranešė apie geradarių aukas. Susidarė visa eilė aukotojų.

Seklyčioje gruodžio 23 d. ruošiamos Kūčios.

Vaišės šio lietuvių socialinio centro talkininkams praėjo jaukia nuotaika.

Pažymėtina, kad šis socialinis centras turi lietuviams labai naudingą programą. Čia būna rodomi filmai, vaizdajuostės, rengiami pasilinksminimai, būna mankšta. Sveikatos paskaitas skaito ir patarimus duoda dr. L. Sidrys, dr. A. Razma, dr. K. Jucas, dr. L. Seibutis ir eilė kitų. Ruošiamos išvykos. Šis liet. soc. centras nusipelno visų dėmesio ir paramos, ypač dabar, kai spaudžia būtini įmokėjimai.

Juoz. Pr.

ŽAGARĖS KLUBAS

Lietuvių Žagarės klubo metų pabaigoj susirinkimas buvo lapkričio 17 dieną gausus. Pirm. Emily Nemchansky atidarė susirinkimą, sveikino taip gausiai atsilankiusius. Nutarimų raštininkė perskaitė pereito susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas su pagyrimu. Klubo iždininkė Bernice Žemgulis buvo susirgus, o dabar pasveiko ir dėkoja klubui už dovaną ir linkėjimus. Taip pat buvo gautas laiškas iš Lietuvių centro Lemonte, kuris prašo didelių aukų. Klubas nutarė, kad neįmanoma aukoti, nes mažas klubas ir žiūri savo narių, sergančių ir nebegalinčių išeiti iš namų. Taip ir liko...

Pirmininkė pranešė, kad reikia valdybą išrinkti 1990 metams. Valdyba pasiliko ta pati. Pirm. Emily Nemchansky, vicepirm. Helen Wengeliauskas, nutarimų rašt. Rožė Didžgalvis, finansų rašt. Anna Casey, kasininkė Bernice Žemgulis, koresp. Rožė Didžgalvis. Knygas patikrinti komisiją sudaro Povilaičiai ir Aldona Gužauskas. Patikrinimas bus vasario 15 d. 1 val. pas B. Žemgulį.

Taip pat klubas nutarė pasveikinti su šventėm spaudą ir radijo leidėjus, visiems paskirta po 25 dol. Dariaus-Girėno veteranams irgi paskirta 25 dol. Pinigus išdalins iždininkė.

Pirmininkė pranešė, kad klubo metinis susirinkimas bus kovo 15 dieną. Susirinkimui pasibaigus, visi nariai buvo pakviesti į restoraną pietums. Klubas atšventė 55 metų jubiliejų tarp savo narių. Tai auksinis klubo jubiliejus. Buvo gražu prisiminti daug metų praleistų klubo veikloje. Visi nariai buvo papuošti auksiniais lapais. Visa valdyba sveikino narius su artėjančiom šventėm, linkėdama stiprios sveikatos visiems ir dėkodama už dalyvavimą bankete.

Rožė Didžgalvis

ZARASIŠKIŲ KLUBO VEIKLA

Vasara pajėgia papuošti gamtą žiedais, žalumynais. Atėjęs ruduo parodo savo jėgą ir visą gamtos grožį sunaikina. Medžiai pameta lapus gėlės nustoja žydėjusios, žolė nežaliuoja. Tas pasikeitimas rodo mums, kad metai eina prie pabaigos. Ateis žiema, kuri bus dar žiauresnė. Nepalankios oro sąlygos priverčia mus daugiau prisilaikyti šiltoje gryčioje arba, kam sąlygos leidžia, pabėgti žiemavoti šiltuose kraštuose. Prieš baigiant 55 sėkmingos klubo veiklos metus, peržiūrėti, ką nuveikėme šiais metais, padiskutuoti ir aptarti gaires tolimesnei veiklai, lapkričio 5 d. rinkomės į Jaunimo centro posėdžių salę. Tą dieną 1 val. p.p. dalyvavo 36 nariai.

Danutė Šilimaitienė, pravedusi Jaunimo centro vakarienės programą.
Nuotr. **J. Tamulaičio**

Susirinkimą atidarė pirm. Alex Navardauskas, sveikindamas ir linkėdamas geros darbingos nuotaikos, aptariant svarbius klubo reikalus. Tai dienai paruošta dienotvarkė vienbalsiai priimta. Netekome trijų klubo narių, kurie pabaigė žemišką kelionę, iškeliavo į amžinybę. Tomas Leonas, F. Juodka ir Jonas Adoménas. Mirusieji pagerbti minutės susikaupimu. Jonas Adoménas yra buvęs šio klubo pirmininkas.

Gerai paruoštą protokolą perskaitė sekretorius Steve Rudokas, kuris buvo vienbalsiai priimtas. Turėjome dvi gegužines — vieną gegužės 14 d., antrą — Oktoberfest spalio 1 d., kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Už pasisekimą klubo valdybai priklauso didelė padėka. Maistas, kuriuo vaišinome svečius, valdybos suaukotas. Dėkojame visiems nariams, kurie aukojo fantus. Padėka mūsų šeimininkėms: S. Rudokienei, E. Kundrotienei, E. Benešienei, D. Čičelienei ir C. Navardauskienei. Jos kaip bitelės dirbo triūsė, kad tik svečiai būtų patenkinti. Padėka Alex Zakui už paaukotas gėles stalams papuošti, Matuliui su Rožansku už gerą baro tarnybą. Visiems, kas tik prisidėjo, nuoširdus ačiū. Dėkojame spaudai ir radijo valandėlėms už didelę pagalbą. Be pagalbos būtų neįmanoma užtikrinti pasisekimą.

Padarytas pelnas aukomis paskirstytas paremti spaudai, radijo programoms ir kitoms institucijoms. Aukos paskirta: Vlikui, Altai, Balfui, Lietuvos Aidams, Margučiui, Šlutų radijui, Draugui, Lietuvių Balsui, Laisvajai Lietuvai, Sandarai ir Kronikai. Iš viso aukomis paskirta 365 doleriai. Dienotvarkei išsibaigus susirinkimas, kuris praėjo labai geroje nuotaikoje, baigtas. Visi dalyviai parengimų vadovo P. Benešiaus pakviesti pasivaišinti. Kitas metinis susirinkimas bus ateinančiais metais kovo 18 d. Jaunimo centre. Bus renkama valdyba dvejų metų kadencijai. Visi dalyvaukime.

A.

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **Dalia Viskontienė,** kuri sekmadieniais 10:15 val. vadovauja giedojimui Prisikėlimo parapijoje Toronte, paruošė giesmynėlį. Jai padėjo V. Verikaitis, J. Govėdas, V. Baliūnienė, R. Radžiūnaitė, S. Šileikienė. Spausdino J. ir B. Danaičių spaustuvė, išleido Marytė ir Bronius Genčiai savo 25 metų vedybinio gyvenimo. sukakčiai.

— **Donatas Ramanauskas** Montrealio skautams padarė pranešimą apie Lietuvos skautus ir jų ruoštą stovyklą Dzūkijoje. Jis turėjo iš stovyklos nuotraukų, kurias parodė Montrealyje.

— **Liudo Stankevičiaus** vedama radijo valandėlė Montrealyje minėjo savo veiklos 25 metų sukaktį. Ta proga išleista sveikinimų knygelė. Leidinį paruošė Juozas Šiaučiulis, viršelį piešė dail. Alfreda Venclovaitė-Gintalienė.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.